

Informacja dotycząca realizacji zadań Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku związanych z bezpieczeństwem powiatu sztumskiego za 2024 r.

Spis treści

WSTĘP	3
SEKCJA PRZECIWEPIDEMICZNA	4
SEKCJA BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH	23
SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ	34
SEKCJA HIGIENY PRACY	40
SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	43
OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	49
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	55

WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej przedstawia przynajmniej raz w roku ocenę stanu sanitarno – higienicznego i sytuacji epidemiologicznej powiatu sztumskiego.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Malborku swym nadzorem obejmuje cały obszar powiatu sztumskiego oraz ludność zamieszkującą na tym terenie. Nadzór sanitarno – epidemiologiczny Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej sprawowany jest wielopłaszczyznowo poprzez sekcje wchodzące w strukturę stacji.

W ocenie stanu bezpieczeństwa przedstawiono informacje o warunkach higieny środowiska, bezpieczeństwa żywności i żywienia i produktów kosmetycznych, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunków higieniczno - sanitarnych obiektów użyteczności publicznej, działalności oświatowo – zdrowotnej oraz promocji zdrowia. Ocenę stanu sanitarnego powiatu sztumskiego opracowano w oparciu o dokumentację i materiały zgromadzone w wyniku wykonywania ustawowych zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku w 2024 r.

Mam nadzieję, że przedstawiony raport będzie podstawą do podejmowania działań, które pozwolą na dalszą poprawę zdrowia publicznego w powiecie sztumskim.

Przedmiotowy raport jak i wiele innych interesujących informacji na temat podejmowanych działań przez Państwową Inspekcję Sanitarną w regionie przedstawione zostały na naszej stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/psse-malbork/> i mediach społecznościowych typu Facebook.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Malborku

Elżbieta Zybko

SEKCJA PRZECIWEPIDEMICZNA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi i wytycznymi organów nadrzędnych, zajmuje się monitorowaniem sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń, w tym ognisk epidemicznych, dochodzeniami epidemiologicznymi, prowadzeniem rejestrów, raportów i sporządzaniem analiz, a także nadzorem nad szczepieniami ochronnymi na terenie powiatu sztumskiego.

W powiecie sztumskim w 2024 r., w porównaniu z rokiem 2023 r., nastąpił wzrost zarejestrowanych przez inspekcję sanitarną przypadków chorób zakaźnych. Sytuacja taka może mieć związek z powrotem do funkcjonowania społeczeństwa po epidemii COVID-19, wzmożeniem bliskich kontaktów międzyludzkich, ale także rozluźnieniem przestrzegania zasad higienicznych.

W związku z wprowadzeniem w 2023 r. nowych wymagań prawnych, rozpoczęto rejestrację zakażeń układu oddechowego wywołanych przez wirus RSV. W 2024 r. zarejestrowano w powiecie sztumskim 20 zachorowań w związku z zakażeniem wirusem RSV, w tym 11 zakażeń u dzieci do lat 2. Leczenia szpitalnego wymagało 15 osób, w tym 10 dzieci do 2 lat.

Wzrost liczby zachorowań i zapadalności dotyczył:

- chorób przenoszonych drogą kropelkową - krztuśca, grypy, RSV,
- chorób przenoszonych drogą pokarmową – rotawirusy, norowirusy, *Clostridioides difficile*,
- przypadków przewlekłego zapalenia wątroby typu B,
- zachorowań na choroby inwazyjne ośrodkowego układu nerwowego wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*.

Zmniejszenie liczby zachorowań dotyczyło:

- zakażeń SARS-CoV-2 (COVID-19).

Spośród monitorowanych niebezpiecznych chorób w powiecie sztumskim nie odnotowano przypadków m.in.: błonicy, cholery, grypy ptaków, gorączek krwotocznych, polio, włośnicy, dżumy, wariantu choroby Creutzfeldta-Jakoba, wąglika, wścieklizny.

1. Choroby zakaźne objęte przez Światową Organizację Zdrowia programami eradykacji i eliminacji

Polska uczestniczy w koordynowanych przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) globalnych programach eliminacji odry i różyczki oraz eradykacji poliomyelitis. Są to choroby zakaźne występujące wyłącznie u człowieka, przeciwko którym dostępne są szczepionki o wysokim stopniu skuteczności. Dzięki temu możliwa jest eliminacja ww. chorób na danym obszarze (brak zakażeń rodzimych, możliwe tzw. zawleczenia z zagranicy), a docelowo ich eradykacja, tzn. całkowite wyeliminowanie na świecie.

Odra i różyczka

W 2024 r. podobnie jak w roku 2023 na terenie powiatu sztumskiego nie zarejestrowano przypadków zachorowań na odrę i różyczkę.

Poliomyelitis i ostre porażenia wiotkie

W 2024 r. na terenie powiatu sztumskiego nie zarejestrowano przypadków ostrego porażenia wiotkiego (OPW) u dzieci i młodzieży poniżej 15 r.ż. Zgodnie z wytycznymi programu WHO eradykacji poliomyelitis od dzieci oraz współdomowników pobiera się próbki materiału klinicznego i przekazuje do badań w Zakładzie Wirusologii NIZP PZH-PIB w Warszawie. Zauważono poprawę wysyłania raportów do Państwowej Inspekcji Sanitarnej przypadków ostrych porażen wiotkich u dzieci do 15 r.ż. dzięki wzmocnionym działaniom nadzorowo-kontrolnym PSSE w Malborku. Od 2024 r. w powiecie sztumskim, zgodnie ze Światowym Programem Eradykacji Poliomyelitis i utrzymującą się możliwością zawlekania wirusa polio z regionów endemicznego występowania dzikich szczepów (m.in. przypadkami polio, które wystąpiły w Ukrainie) kontynuowano czynny nadzór nad wystąpieniem przypadków OPW u dzieci do 15 r.ż. W tym celu zwiększono nadzór nad podmiotami leczniczymi, mający na celu zwiększenie zgłaszalności przypadków ostrych porażen wiotkich u dzieci do 5 r.ż. oraz ich wirusologiczną weryfikację.

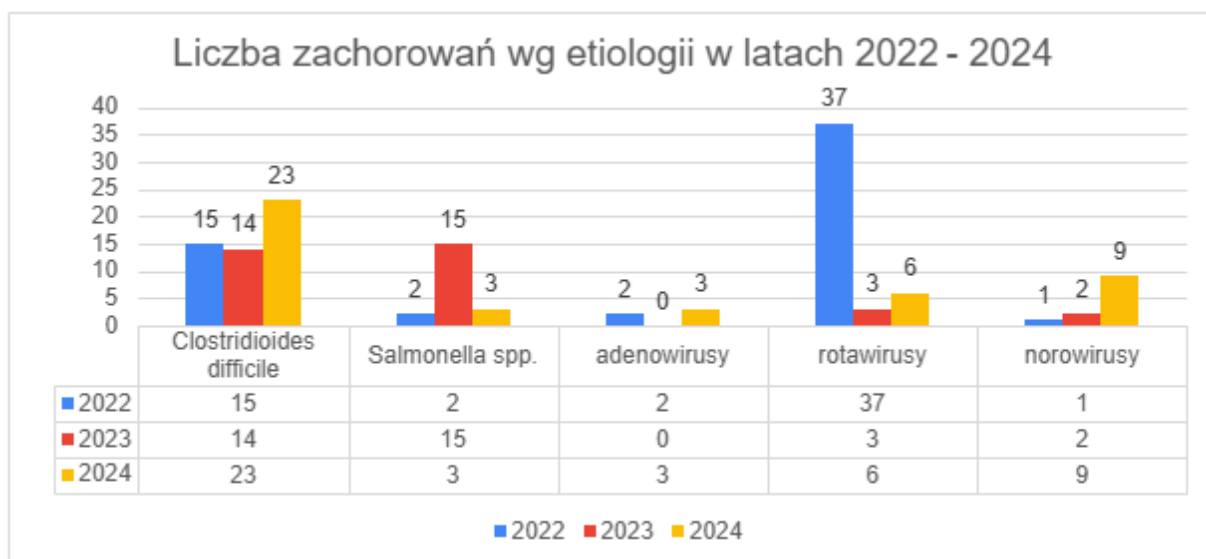
2. Zakażenia i choroby przenoszone drogą pokarmową

W powiecie sztumskim w 2024 r. zarejestrowano ogółem 3 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową (w 2023 r. nie zarejestrowano ognisk). Jedno z ognisk wystąpiło w zakładzie pracy – dotyczyło spożycia wody butelkowanej, ognisko objęło 5 osób. Drugie ognisko domowe, 2 osobowe powiązane z lokalem gastronomicznym tj. restauracją. Wśród zarejestrowanych ognisk nie udało się ustalić czynnika chorobotwórczego. Trzecie ognisko WZW-A, w którym zarejestrowano 9 przypadków zachorowania. Grupą narażonych osób były dzieci w wieku przedszkolnym. Ostatecznie 6 zachorowań dotyczyło dzieci w wieku 1-6 lat, 1 zachorowanie wystąpiło u nastolatka w wieku 14 lat oraz 2 przypadki u osób dorosłych w wieku 40 i 50 lat. Wszystkie osoby z ogniska były hospitalizowane w szpitalnych oddziałach zakaźnych.

PPIS w Malborku podjął działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej poprzez szczepienia akcyjne p/WZW A wśród osób z otoczenia. W ramach działań przeciwepidemicznych zaszczepiono p/WZW A populację 135 osób narażonych. Pracownicy PSSE w Malborku prowadzili szkolenia w placówkach oświatowych tj. przedszkolach, szkołach, a także zakładach pracy. Ponadto rozdysponowano materiały edukacyjne w postaci ulotek i plakatów, zamieszczano informacje edukacyjne dotyczące rozprzestrzeniania i zapobiegania WZW A w mediach społecznościowych. Prowadzono pogadanki wśród osób z najbliższego otoczenia. Wystosowano pisma informacyjne do podmiotów leczniczych jak i MOPS-u na terenie powiatu sztumskiego celem zwrócenia uwagi na potencjalne objawy wśród mieszkańców oraz prowadzono rozmowy z personelem medycznym na temat podnoszenia świadomości wśród pacjentów o możliwym zachorowaniu na WZW A.

W 2024 r. zarejestrowano:

- 3 zakażenia wywołane salmonelozą (w 2023 r. - 15), 2 osoby hospitalizowano w przedziale wiekowym 8-10 lat, 1 osoba hospitalizowana z posocznicą w wieku 73 lat,
- 23 przypadki wywołane *Clostridioides difficile* (w 2023 r. – 14, w tym 10 hospitalizacji), 21 osób hospitalizowano w przedziale wiekowym 19-90 lat,
- 6 przypadków wirusowego zakażenia jelitowego wywołanego przez rotawirusy (2023 r. – 3), 6 osób hospitalizowano,
- 9 przypadków norowirusa (w 2023 r. – 2), wszystkie dotyczyły dzieci w wieku 0-5 lat i podlegały hospitalizacji,
- 3 przypadki adenowirusa (2023 r. – 0), u dzieci w wieku 1 lat, wszyscy hospitalizowani.

Wykres 1. Liczba zakażeń wg etiologii w latach 2022-2024.

Na uwagę zasługuje spadek zachorowań w 2024 r. w powiecie sztumskim na: wirusowe zakażenia

jelitowe u dzieci do lat 2, zakażenia wywołane przez rotawirusy, co może być efektem wykonywania szczepień ochronnych zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (PSO).

3. Wybrane choroby, którym można zapobiegać drogą szczepień

Krztusiec

W 2024 r. zarejestrowano 11 przypadków zachorowań na krztusiec potwierdzonych laboratoryjnie u dzieci w przedziale wiekowym 1-17 lat (5 dzieci wymagało hospitalizacji) oraz dorosłych w wieku 24-78 lat. W stosunku do 2023 r., w którym nie odnotowano zachorowań, nastąpił wzrost liczby zachorowań o 100%.

W odnotowywanych zachorowaniach na krztusiec w 2024 r. zaobserwowano tendencję wzrostową w stosunku do roku 2023 i 2022, po znaczących spadkach ww. zachorowań w czasie epidemii. Obecny wzrost zachorowań na krztusiec może być spowodowany tym, że niektóre zakażenia wykazują cykliczne tendencje wzrostowe co 2-4 lata.

Świnka

W roku sprawozdawczym nie zgłoszono przypadków świnki podobnie jak w 2023 r. i w 2022 r.

Błonica, tężec

Błonica jest chorobą, która dzięki szczepieniom w powiecie sztumskim od wielu lat nie występuje, nie odnotowano zachorowań także w 2023 i 2022 r.

Grypa

Z dniem 7 lipca 2023 r. weszły w życie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów znoszące obowiązek składania przez placówki medyczne sprawozdań MZ-55 „Tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach na grypę” dotyczący zachorowań do Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Tym samym został zmieniony system raportowania dotyczący grypy i aktualne dane z 2023 r. dotyczą przypadków grypy potwierdzonej, nie są zgłaszane przypadki grypopodobne.

Zgodnie z nowym systemem raportowania w 2024 r. w powiecie sztumskim zarejestrowano 131 zachorowań na grypę w tym 130 potwierdzonych dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego. Wśród wymienionej ogólnej liczby zachorowań, laboratoryjnie potwierdzono 1 przypadek zachorowań (PCR), u mężczyzny w wieku 67 lat. Hospitalizowano 15 osób z powodu objawów ze strony układu oddechowego, nie zarejestrowano zgonów.

Ospa wietrzna

W 2024 r. w powiecie sztumskim zarejestrowano 102 przypadki zachorowania na ospę wietrzną. Najwięcej, bo 93 zachorowania odnotowano w grupie wiekowej 1-10 lat, 7 zachorowań w wieku 11-18 lat oraz 2 zachorowania w wieku 29-36 lat, nie zarejestrowano hospitalizacji. Natomiast w 2023 r. odnotowano 268 przypadków.

4. Choroby wieku dziecięcego nieszczepionkowe

Płonica (szkarlatyna)

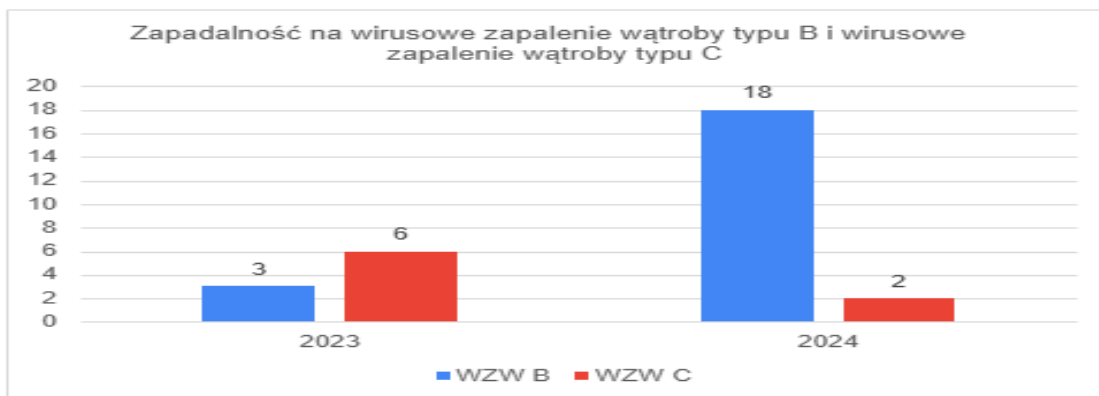
W 2024 r. na terenie powiatu sztumskiego spadła liczba zachorowań na płonicę do 21 przypadków. W 2023 r. liczba przypadków wynosiła 55.

5. Choroby przenoszone drogą krwiopochodną

W 2024 r. zarejestrowano 18 zachorowań (w 2023 r. – 3 zachorowania) u 11 mężczyzn w wieku 33-65 lat i 7 kobiet w wieku 34-64 lat na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B i BNO (bliżej nieokreślone). Osoby chore na WZW typu B oraz osoby z ich styczności były obejmowane nadzorem epidemiologicznym i lekarskim, natomiast osoby niezaszczepione kierowano do szczepień ochronnych przeciwko WZW B. Wirusowe zapalenie wątroby typu C to istotny problem epidemiologiczny, gdyż ma przeważnie wieloletni, bezobjawowy przebieg. Nieleczona choroba może prowadzić do rozwoju marskości wątroby i raka wątrobowokomórkowego, a znaczna część osób żyjących z WZW C nie zdaje sobie sprawy ze swojego stanu zdrowia. Od 1 lipca 2023 r. lekarz podstawowej opieki zdrowotnej może kierować pacjentów na bezpłatne (refundowane przez NFZ) badania przeciwciał anti-HCV. W 2024 r. na terenie powiatu sztumskiego zarejestrowano ogółem 2 zachorowania na WZW typu C przewlekłe i BNO, w tym u mężczyzn w wieku 41 i 51 lat.

W 2024 r. odnotowano spadek zachorowań na WZW typu C w stosunku do roku 2023, w którym zarejestrowano ogółem 6 zachorowań na WZW typu C. Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby typu B i wirusowe zapalenie wątroby typu C przedstawiono na wykresie 2.

W 2024 r. wskaźniki zapadalności na WZW typu B kształtowały się na wyższym poziomie niż w latach 2022-2023. Do wzrostu liczby rejestracji przypadków zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby mogła przyczynić się większa dostępność do placówek medycznych i badań diagnostycznych (większa wykrywalność zachorowań) po okresie epidemii COVID-19.

Wykres 2. Zapadalność na WZW B i WZW C w latach 2023-2024.

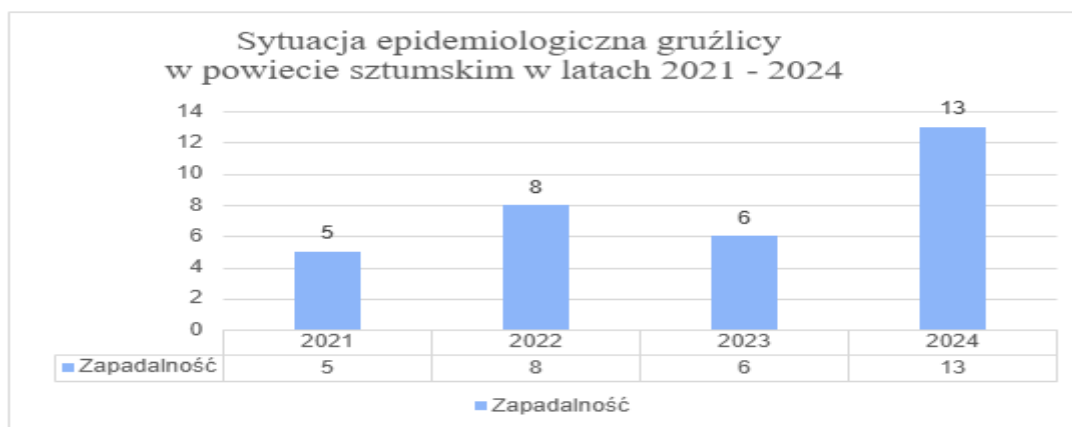
6. Gruźlica

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Malborku prowadzą rejestry zachorowań na gruźlicę i inne mykobakteriozy, sprawują nadzór epidemiologiczny nad chorymi i osobami z kontaktu z chorymi na gruźlicę prątkującą oraz analizują dane epidemiologiczne, które ostatecznie opracowuje Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc (IGiChP) w Warszawie. Sytuację epidemiologiczną gruźlicy w powiecie sztumskim w latach 2021-2024 przedstawiono na wykresie 3. Podając poniższe dane dotyczące gruźlicy należy zaznaczyć, że jak co roku, pełne dane epidemiologiczne dotyczące przypadków gruźlicy zarejestrowanych w powiecie sztumskim w 2024 r. po weryfikacji zostaną oficjalnie opublikowane w drugim kwartale 2025 r. przez Zakład Epidemiologii i Organizacji Walki z Gruźlicą w Instytucie Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie.

W 2024 r. zanotowano 13 przypadków nowych zachorowań na gruźlicę płuc, która stanowiła 100% wszystkich zachorowań. W 2024 r., podobnie jak w latach poprzednich, zapadalność na gruźlicę wśród mężczyzn była znacznie wyższa niż u kobiet. Zarejestrowano 10 zachorowań u mężczyzn w wieku 35-73 lat oraz 3 zachorowania u kobiet w wieku 35-80 lat. Odnotowano 3 zachorowania w ośrodkach dla bezdomnych oraz 3 zachorowania w Zakładzie Karnym. Wszystkie osoby poddano leczeniu szpitalnemu. W 2024 r. z powodu gruźlicy układu oddechowego w powiecie sztumskim zmarły 3 osoby obciążone dodatkowymi chorobami (mężczyźni > 57 lat).

Dla porównania w 2023 r. zarejestrowano 6 przypadków gruźlicy układu oddechowego, a 2022 r. 8 przypadków.

W ostatnich latach 2023-2024 zapadalność na gruźlicę w powiecie sztumskim stopniowo rosła, podobnie jak w Polsce. Mając na względzie obecną sytuację geopolityczną (wojna w Ukrainie), a także biorąc pod uwagę nieograniczony ruch ludności między państwami UE i państwami trzecimi, należy mieć na uwadze, że istnieje ryzyko ciągłej transmisji gruźlicy.

Wykres 3. Zachorowania na gruźlicę w powiecie sztumskim w latach 2021-2024.

7. Legioneloza

W 2024 r. na terenie całej Polski, w tym również w powiecie sztumskim, wprowadzono wzmożony nadzór epidemiologiczny nad legionelozą, czyli chorobą układu oddechowego wywołaną przez bakterię *Legionella pneumophila*. Miało to związek z wystąpieniem na terenie Polski ogniska epidemicznego przypadków zapalenia płuc, spowodowanego zakażeniem ww. drobnoustrojem.

W ramach prowadzonego nadzoru w powiecie sztumskim w 2024 r. zarejestrowano 1 przypadek legionelozy u dziewczynki lat 15, hospitalizowanej z powodu zapalenia płuc (2023 r. brak zachorowań).

8. Choroby przenoszone przez wektory

Borelioza

Borelioza jest chorobą przenoszoną przez kleszcze, nie ma jednak w jej przypadku metody zapobiegania poprzez szczepienia. W 2024 r. w powiecie sztumskim zarejestrowano 28 przypadków zachorowań na boreliozę skórną, (w 2023 r. zarejestrowano 27 przypadków zachorowań na boreliozę skórną i 1 neuroboreliozę).

Kleszczowe zapalenie mózgu

W 2024 r. w powiecie sztumskim nie zarejestrowano przypadków zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu (KZM). Jednak w Polsce, rośnie liczba przypadków zachorowań na choroby odkleszczowe (TBD, tick-borne diseases). Przyczynami wzrostu zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze są przede wszystkim zmiany klimatyczne, związane z ogólnym ociepleniem: krótkie zimy, długie, często wilgotne lata, rozwój turystyki oraz zmiany stylu życia, związane z aktywnymi formami wypoczynku na łonie natury. Dostępne są szczepionki przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu. Aby skutecznie ochronić się przed zakażeniem konieczne jest przyjęcie 3 dawek szczepienia pierwotnego oraz dawek przypominających co 3-5 lat. Zaszczepienie zimą lub wczesną wiosną zapewnia ochronę już od początku aktywności kleszczy (od kwietnia do października). Szczepionki

zalecane są w określonych grupach zawodowych oraz osobom przebywającym na obszarach endemicznych. Szczepionki przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu cechuje wysoka skuteczność – na 100 szczepionych powyżej 95 osób wytwarza przeciwciała ochronne zabezpieczające przed powikłaniami.

Wścieklizna

W 2024 r. nie odnotowano ani jednego przypadku wścieklizny u zwierząt na terenie powiatu sztumskiego i podobnie jak w latach poprzednich, nie zarejestrowano zachorowań na wściekliznę u ludzi. W sytuacji zgłoszenia pokąsania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku obejmuje nadzorem epidemiologicznym osoby ze styczności ze zwierzęciem i nawiązuje współpracę z powiatowym lekarzem weterynarii w celu obserwacji zwierzęcia z powodu podejrzenia zakażenia wirusem wścieklizny. W 2024 r. zgłoszono 52 przypadków styczności i narażenia na wściekliznę, u 10 osób była potrzeba szczepień poekspozycyjnych. Przypadki pogryzień były spowodowane przez psy – 32, koty – 19, mysz - 1. (w 2023 r. zgłoszono 37 pokąsań).

9. Choroby inwazyjne (inwazyjna choroba meningokokowa i pneumokokowa)

W 2024 r. w powiecie sztumskim nie zarejestrowano przypadków inwazyjnej choroby meningokokowej IChM.

W 2024 r. zarejestrowano 4 przypadki inwazyjnej choroby pneumokokowej (IChP) wywołanej zakażeniem *Streptococcus pneumoniae*, w tym 1 zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, u mężczyzny hospitalizowanego w wieku 29 lat, 3 posocznice u 1 mężczyzny w wieku 67 lat oraz u 2 kobiet w wieku 71-76 lat. W roku 2023 odnotowano 1 przypadek IChP – posocznicy w tym 1 zgon.

10. Zakażenia i choroby przenoszone drogą płciową

Wybrane choroby

W 2024 r. w powiecie sztumskim zarejestrowano ogółem 4 przypadki chorób przenoszonych drogą płciową STI (sexually transmitted infection). Dla porównania, w roku 2023 liczba zachorowań wynosiła 2 przypadki.

Wśród chorób z grupy STI w 2024 r. zarejestrowano następujące jednostki chorobowe:

- Kiła – 2 przypadki zachorowań, w tym 1 przypadek kiły wczesnej, 1 przypadek kiły nieokreślonej (w 2023 r. 2 przypadki kiły),
- Podobnie jak w latach poprzednich nie zarejestrowano ziarnicy wenerycznej wywołanej przez Chlamydie.

Zakażenia wirusem HIV i zachorowania na AIDS

W powiecie sztumskim w 2024 r. zarejestrowano 2 przypadki zakażenia wirusem HIV u mężczyzn w wieku 42 i 47 lata. W 2023 r. zarejestrowano 1 przypadek HIV, nie odnotowano przypadków AIDS. Znaczną rolę odgrywają w profilaktyce zakażeń HIV akcje medialne skierowane na edukację prozdrowotną, a także aktywne działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku w zakresie kontroli zgłaszalności chorób zakaźnych poprzez kierowanie pism do podmiotów leczniczych jak i czynny udział w mediach społecznościowych oraz placówkach oświatowych poprzez organizowanie pogadanek, olimpiady na temat HIV i AIDS.

11. Inne choroby istotne w nadzorze epidemiologicznym.

Listerioza

W 2024 r. w powiecie sztumskim nie zarejestrowano przypadku zakażenia *Listeria monocytogenes*.

12. SARS-CoV-2/COVID-19

Sytuacja epidemiologiczna związana z zachorowaniami na COVID-19, w 2024 r. uległa poprawie (znaczący spadek liczby zakażeń i zgonów spowodowanych SARS-CoV-2). W 2024 r. w powiecie sztumskim zarejestrowano 342 przypadki zakażeń wirusem SARS-CoV-2. Liczba zachorowań była mniejsza o 96 w porównaniu z rokiem 2023 r., w którym zarejestrowano 438 przypadków zakażeń SARS CoV- 2.

II. Nadzór nad realizacją szczepień ochronnych

Nadzór nad podmiotami leczniczymi wykonującymi szczepienia ochronne

Obowiązkowe szczepienia ochronne odgrywają kluczową rolę w zapobieganiu wielu chorobom zakaźnym. Organy Inspekcji Sanitarnej sprawują nadzór nad podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą wykonującymi szczepienia ochronne, m.in. przeprowadzają kontrole stanu zaszczepienia oraz zajmują się dystrybucją preparatów szczepionkowych do realizacji Programu Szczepień Ochronnych. Podejmowane działania zgodne są z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych. W 2024 r. w powiecie sztumskim nadzorem było objętych 9 punktów szczepień realizujących szczepienia ochronne. W ramach nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych w powiecie sztumskim w roku 2024 przeprowadzono 19 kontroli, według jednolitych procedur zgodnych

z wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS). Skontrolowane punkty szczepień spełniają wymagania, jakim powinny odpowiadać gabinety o charakterze zabiegowym oraz dbają o warunki przechowywania preparatów szczepionkowych z zachowaniem zasad łańcucha chłodniczego. Podczas przeprowadzonych kontroli w punktach szczepień w powiecie sztumskim wydano 3 zalecenia pokontrolne dotyczące:

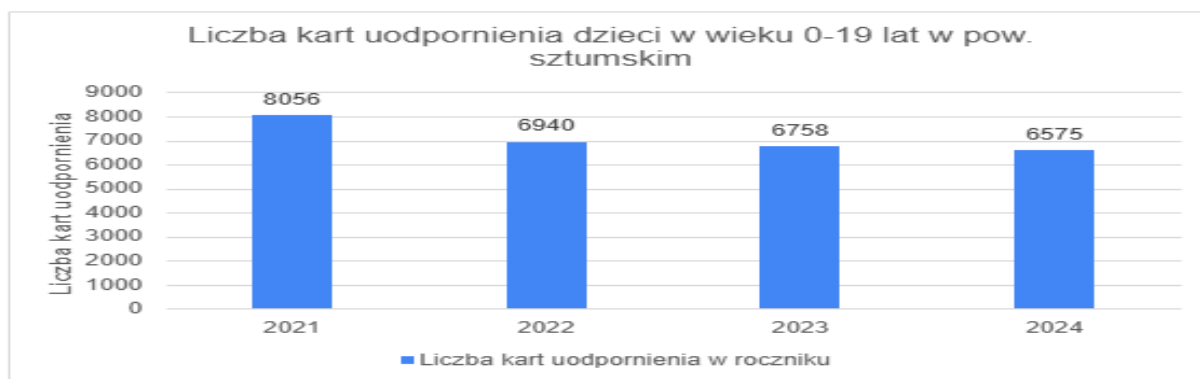
- zaległych szczepień ochronnych w związku z realizacją szczepień zgodnie z PSO – 1 punkt
- braku aktualizacji procedur w skontrolowanych punktach – 1 punkt
- w zakresie wyposażenia służącego do przechowywania preparatów szczepionkowych – 1 punkt

Od 27 grudnia 2024 r. został uchylony akt normatywny dotyczący sporządzania przez PSSE rocznego zapotrzebowania na szczepionki przeznaczonego do realizacji Programu Szczepień Ochronnych na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 kwietnia 2017 r. w sprawie zapotrzebowania na preparaty szczepionkowe służące do przeprowadzania szczepień obowiązkowych dotyczących sposobu ustalenia rocznego na preparaty szczepionkowe na rok kolejny.

Nadzór nad uchylającymi się od szczepień

Na podstawie analizy danych przekazanych przez świadczeniodawców do właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku (PPIS) w rocznym sprawozdaniu ze szczepień ochronnych MZ-54, ustalono, że w 2024 r. szczepieniami według Programu Szczepień Ochronnych objęto 6575 dzieci i młodzież w wieku 0-19 lat. Dane z liczby kart uodpornienia przedstawiono na wykresie 4 za lata 2021-2024. Liczba ta uległa zmniejszeniu o 183 w porównaniu do roku 2023 (6758). Na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdania MZ-54, przeprowadza się analizę stanu zaszczepienia, przeciwko chorobom zakaźnym objętym obowiązkowymi szczepieniami dzieci z poszczególnych roczników oraz osób z określonych grup ryzyka na terenie powiatu sztumskiego. Dane te są następnie przekazywane do Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie, który publikuje wyniki analiz opracowane dla całego kraju w biuletynie pt. „Szczepienia Ochronne w Polsce”. Biuletyn ten jest podstawowym źródłem informacji o stanie uodpornienia populacji dzieci i młodzieży w Polsce. Uzyskane dane są udostępniane m.in. na stronie internetowej www.pzh.gov.pl.

Na terenie powiatu sztumskiego, podobnie jak w całej Polsce, problemem jest uchylanie się od realizacji obowiązku szczepień ochronnych. Mimo prowadzonych działań edukacyjnych, promujących szczepienia ochronne jako bezpieczną i skuteczną metodę zapobiegania wielu chorobom zakaźnym, skierowanych do rodziców i opiekunów, zaobserwowano dalszy wzrost liczby osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych.

Wykres 4. Liczba kart uodpornienia w wieku 0-19 lat w powiecie sztumskim w latach 2021-2024.

Na podstawie sprawozdania z realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych, liczba dzieci niezaszczepionych w związku z uchyleniem się od szczepień na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 13 (w 2023 r. było to 10 osób).

Istotny wpływ na wzrost liczby osób niepoddających się ustawowemu obowiązkowi szczepień ochronnych na terenie powiatu miała aktywność ruchów antyszczepionkowych, poddających w wątpliwość potrzebę i bezpieczeństwo szczepień. Jedynie nieliczni rodzice jako powód uchylenia się od zaszczepienia dzieci podają wpływ środowisk propagujących medycynę alternatywną lub wcześniejszy niepożądany odczyn poszczepienny u dziecka podlegającego obowiązkowi szczepienia, a także wyjazd do innego kraju. W większości przypadków nie udało się jednak ustalić konkretnej przyczyny uchylenia się od obowiązku szczepień ochronnych.

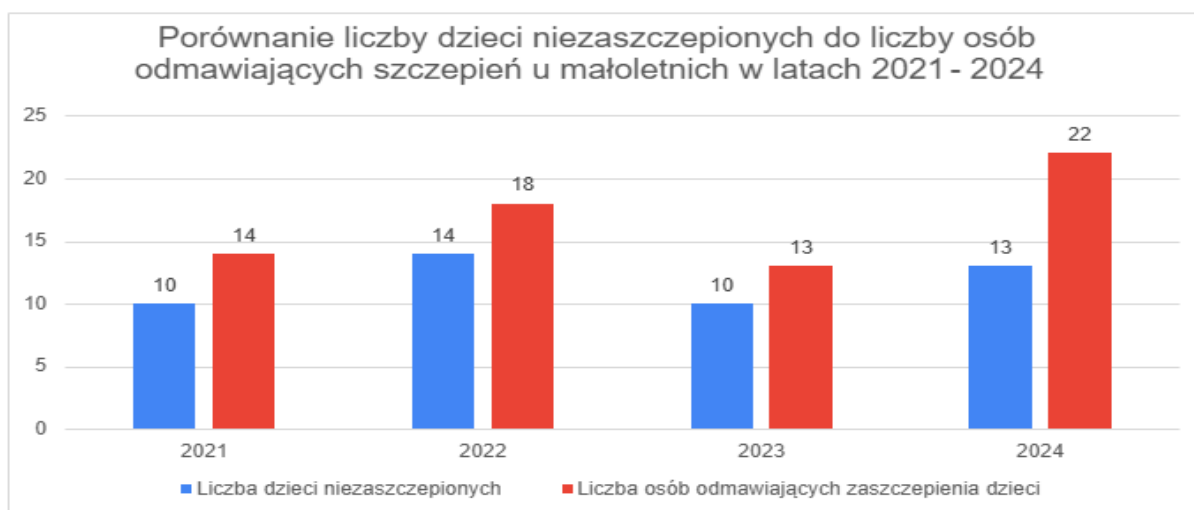
Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku przeprowadzali rozmowy z lekarzami pediatrii o ich roli w edukacji rodziców w zakresie znaczenia szczepień ochronnych w zapobieganiu chorobom zakaźnym. W ramach prowadzonych działań edukacyjnych z zakresu szczepień ochronnych prowadzono regularne rozmowy edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa preparatów szczepionkowych oraz korzyści płynących ze szczepień. Bardzo aktywnie propagowano szczepienia w mediach społecznościowych, pozwalających dotrzeć do dużej liczby odbiorców.

Do osób uchylających się od obowiązku szczepień, zgłoszonych do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku przez podmioty lecznicze, kierowane są również pisemne powiadomienia o potrzebie, skuteczności, bezpieczeństwie i obowiązku szczepień ochronnych oraz o możliwości zastosowania, w przypadku dalszego uchylenia się od szczepień, sankcji przewidywanych obowiązującymi przepisami.

W 2024 r. do rodziców dzieci niezaszczepionych wysłano 2 wezwania do dobrowolnego wykonania obowiązku zaszczepienia (w roku 2023 też wystosowano 2 pisma). Pracownicy

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku prowadzili również indywidualne rozmowy z rodzicami uchylającymi się od realizacji obowiązku szczepień dzieci. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej mają prawny obowiązek podejmowania wszelkich działań zmierzających do zastosowania przewidzianych prawem środków egzekucyjnych w celu nakłonienia osoby uchylającej się od realizacji obowiązku.

W 2024 r. do osób uchylających się od realizacji szczepień wysłano 3 upomnienia do wykonania obowiązku szczepień. Ponadto do Wojewody Pomorskiego, jako organu egzekucyjnego w ramach postępowania administracyjnego wobec osób uchylających się od obowiązku szczepień, w 2024 r. skierowano 1 wniosek o egzekucję administracyjną, poprzedzone sporządzeniem przez wierzyciela tytułu wykonawczego (w 2023 r. nie wystawiono wniosków do PUW). Przeprowadzona analiza wykazała, że w powiecie sztumskim od obowiązku wykonania szczepień ochronnych uchylały się 22 osoby. W porównaniu z rokiem poprzednim jest to o 9 osób więcej (2023 r. wyniosła 13, w 2022 r. było 18 osób) odmawiających zaszczepienia dzieci (rodzice/opiekunowie prawni).

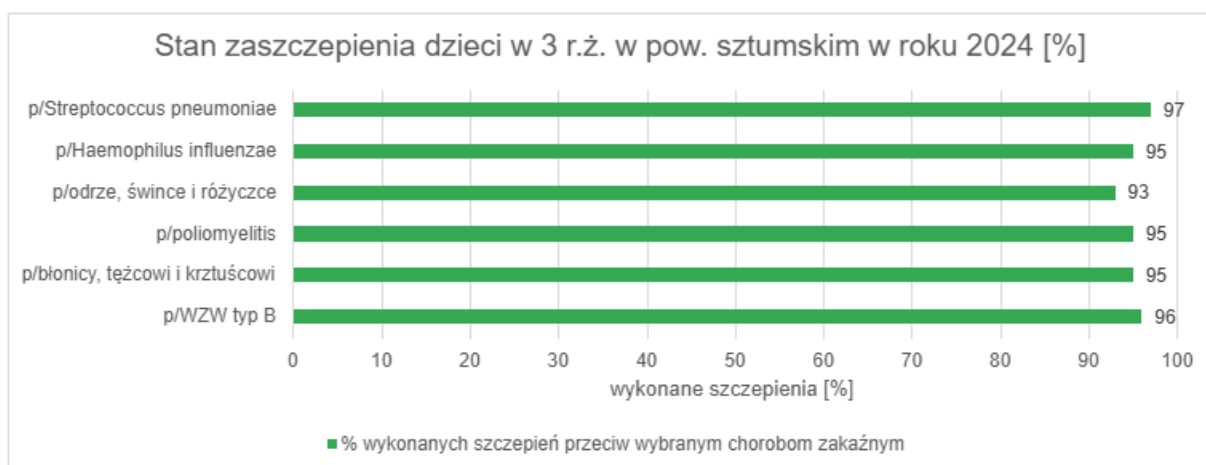
Wykres 5. Liczba dzieci niezaszczepionych do liczby osób uchylających się od szczepień w latach 2021-2024

W 2024 r. z placówek medycznych wpłynęły 3 nowe zgłoszenia dotyczące dzieci niezaszczepionych (w 2023 r. wpłynęły 2, w 2022 r. wpłynęły 2). W 2024 r. w powiecie sztumskim 13 dzieci nie zostało zaszczepionych z powodu uchylania się rodziców od ustawowego obowiązku szczepień (stan na koniec grudnia 2023 r. to 10 dzieci).

Stan wykonania szczepień obowiązkowych w 3 r. ż.

Zestawienie wszystkich obowiązkowych szczepień wykonanych w ramach PSO w trzecim roku życia,

to tzw. zamknięcie szczepień podstawowych.

Wykres 6. Stan zaszczepienia dzieci w 3 r.ż. w powiecie sztumskim – dane za 2024 r.

Można zaobserwować, że obowiązkowe szczepienia ochronne w większości są wykonywane na poziomie 96%. Jest to efekt terminowości wykonawstwa szczepień, co świadczy m. in. o dużej świadomości rodziców i personelu medycznego zajmującego się realizacją Programu Szczepień Ochronnych. Wyjątek stanowi szczepienie przeciwko odrze, śwince i różyczce, które budzi największe kontrowersje wśród rodziców, co przejawia się spadkiem wszechpialności.

Nadzór nad zgłaszalnością Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych

Od 1996 r. w Polsce funkcjonuje system monitorowania Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych (NOP) oparty na zaleceniach WHO w zakresie monitorowania bezpieczeństwa szczepień (WHO Drug Monitoring Programme, Extended Programme Immunization). Sposób kwalifikacji NOP-ów określony jest w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania.

W roku 2024 na terenie powiatu sztumskiego zgłoszono 2 niepożądane odczyny poszczepienne, 2 NOP łagodne. W 2024 r nie zgłoszono NOP ciężkich i poważnych. Jest to wzrost w stosunku do roku 2023, kiedy to nie zgłoszono niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Do PPIS w Malborku zgłoszono następujące NOP w 2024 r.:

1 NOP łagodny po I dawce przypominającej w 6 r.ż. (błonica, tężec, krztusiec, polio);

1 NOP łagodny po I dawce szczepień przypominających w 6 r.ż. (błonica, tężec, krztusiec, polio + odra świnka, różyczka).

W ramach nadzoru nad przebiegiem niepożądanych odczynów poszczepiennych nie odnotowano zgonów. Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń

i chorób zakaźnych u ludzi, organy PPIS w Malborku prowadzą na podległym terenie dystrybucję preparatów szczepionkowych zakupionych przez Ministra Zdrowia, służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych.

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdańsku sporządza zapotrzebowanie na preparaty szczepionkowe przeznaczone do realizacji Programu Szczepień Ochronnych na terenie powiatu sztumskiego na podstawie potrzeb określonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku. Preparaty szczepionkowe są dostarczane z Centralnej Bazy Rezerw Sanitarno-Przeciwepidemicznych w Porębach do magazynu WSSE, a następnie do magazynu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Malborku skąd są odbierane przez świadczeniodawców, z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) zawarł umowy na przeprowadzanie szczepień obowiązkowych. W 2024 r. z magazynu WSSE do PSSE w Malborku przekazano 13518 dawek szczepionek (w 2023 r. wydano 13744 dawek).

Fundusz kompensacyjny

Od 12 lutego 2022 r. obowiązuje świadczenie z Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych. Pacjenci, u których wystąpią niepożądane działania po podaniu szczepionki, będą mogli uzyskać świadczenie pieniężne. Zapewnia to utworzony przez rząd Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Realizacja szczepień powszechnego programu szczepień przeciw HPV.

W czerwcu 2023 r. został w Polsce uruchomiony powszechny program szczepień przeciw HPV realizujący założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2010-2030. Szczepienia te mają charakter zalecanych szczepień ochronnych, dla których zakup szczepionek został objęty finansowaniem Ministra Zdrowia. Dystrybucja preparatów wykorzystywanych do szczepień w ramach programu odbywa się z wykorzystaniem magazynów Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Malborku.

Od 1 września 2024 r. każdy podmiot POZ realizujący szczepienia ochronne został uprawniony do zamawiania i pobierania szczepionek p/HPV. Wdrożony program do realizacji szczepień przeciw HPV poszerzył Narodową Strategię Onkologiczną o szczepienia wykonywane w szkołach we współpracy z POZ. Dodatkowo rozszerzono grupę wiekową dzieci obu płci od ukończenia 9 r. ż. do 14 r. ż. W 2024 r. w powiecie sztumskim w ramach współpracy POZ ze szkołami przeprowadzono szczepienia akcyjne p/HPV w 1 szkole na terenie powiatu sztumskiego tj.: SP 2 w Sztumie.

Z PSSE w Malborku w 2024 r. wydano:

- 55 preparatów szczepionkowych Cervarix,
- 717 preparatów szczepionkowych Gardasil 9.

Zarządzanie efektywną dystrybucją szczepionek oparte jest o Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionkami (ESNDS), który zapewnia jednolity obieg dokumentacji oraz umożliwia uzyskanie bieżących danych o aktualnej dostępności i rozmieszczeniu zapasów preparatów szczepionkowych w województwie. WSSE w Gdańsku utrzymuje bieżącą komunikację zwrotną między poszczególnymi szczeblami ww. nadzoru (PSSE-WSSE-GIS), dotyczącą uwag i problemów występujących przy pracy w systemie. Magazynowanie i dystrybucja preparatów szczepionkowych w powiecie sztumskim, zarówno w WSSE jak i PSSE, odbywa się zgodnie z zasadami łańcucha chłodniczego. Wdrożone są procedury postępowania dotyczące monitorowania warunków przechowywania i transportu preparatów szczepionkowych, postępowania w przypadku awarii urządzeń chłodniczych do przechowywania preparatów szczepionkowych oraz zasad postępowania na wypadek wstrzymania i wycofania z obrotu preparatów szczepionkowych oraz postępowania za szczepionkami niespełniającymi wymagań jakościowych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku zobowiązany jest do prowadzenia racjonalnej gospodarki preparatami szczepionkowymi, których zakup jest finansowany ze środków publicznych przez Ministerstwo Zdrowia. W tym celu prowadzony jest nadzór nad przypadkami przerwania ciągłości łańcucha chłodniczego podczas transportu i przechowywania szczepionek w placówkach realizujących obowiązkowe szczepienia w ramach PSO.

III. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku prowadził nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, m.in. poprzez kontrole oceniające stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, w tym zapewnienie warunków izolacji pacjentów, stosowanie procedur higienicznych zapobiegających zakażeniom (sprzątanie, dezynfekcja, sterylizacja), postępowanie w przypadku wystąpienia ognisk zakażeń szpitalnych, stosowanie środków ochrony indywidualnej i sprzętu zapobiegającego zakłuciom przez personel medyczny.

Działania kontrolne w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą wynikają z:

- Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi i aktów wykonawczych do ww. ustawy,
- Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej i przepisu wykonawczego do tej ustawy,
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji

epidemiologicznej szpitala,

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych,
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie sposobu dokumentowania realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz warunków i okresu przechowywania tej dokumentacji,
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych,
- Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą,
- Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w powiecie sztumskim obejmował nadzorem łącznie 25 podmiotów wykonujących działalność leczniczą. W tym 1 szpital, 10 gabinetów indywidualnej i grupowej praktyki lekarskiej, 5 podmiotów wykonujących działalność leczniczą (w tym m. in.: medyczne laboratoria diagnostyczne, ambulatoria, zakłady rehabilitacji leczniczej), 9 POZ wraz z punktami szczepień.

W 2024 r. wykonano łącznie 27 kontroli podmiotów leczniczych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 1 decyzję administracyjną w podmiocie leczniczym z art. 11 ust. 2 i 3 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 924) dot. podejmowania działań zapobiegawczych przez kierowników podmiotów leczniczych oraz inne osoby udzielające świadczeń zdrowotnych, którzy są zobowiązani do podejmowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli podmiotu leczniczego dotyczyły stanu higieniczno-sanitarnego w kontrolowanych pomieszczeniach oraz ich wyposażenia.

Stan techniczny i funkcjonalność obiektów

Kontrole przeprowadzone w 2024 r. wykazały, że stan sanitarno-techniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą sukcesywnie ulega poprawie, w wielu podmiotach prowadzono prace remontowe i modernizacyjne. W 2024 r. zakończono generalny remont: Oddziału Kardiologii oraz łącznikowego korytarza w piwnicy budynku w szpitalu w Sztumie grupa AHP.

Utrzymanie czystości bieżącej i porządku

Zapewnieniem bieżącej czystości i higieny w podmiotach lecznictwa zamkniętego zajmują się zatrudnieni w nich pracownicy. W podmiotach udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych utrzymaniem czystości zajmuje się zatrudniony personel, sporadycznie usługi wykonują firmy zewnętrzne. W gabinetach indywidualnych praktyk lekarskich procedury sprzątania są wykonywane przez zatrudnione w tym celu osoby lub przez samych właścicieli.

W kontrolowanych w 2024 r. placówkach lecznictwa postępowanie z bielizną było prawidłowe. Jest ona zbierana bezpośrednio do worków (w oddziałach nie przeprowadza się segregacji), przechowywana w brudownikach lub wyznaczonych do tego celu pomieszczeniach, a następnie przewożona w pojemnikach transportowych do pralni i jest odbierana przez pracowników pralni zewnętrznych. W podmiotach udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych najczęściej stosowana jest bielizna jednorazowego użycia. Podczas kontroli zwracano uwagę na postępowanie z odzieżą roboczą i ochronną personelu, zwłaszcza w zakresie ścisłego ewidencjonowania odzieży przekazywanej do i z pralni oraz stosowania, zgodnie z wytycznymi w zakresie zapobiegania zakażeniom szpitalnym, odzieży jednorytualnej z krótkim rękawem (zasada nic poniżej łokcia). Wszystkie podmioty wykonujące działalność leczniczą mają opracowane procedury utrzymania czystości/plany higieny, podlegające ocenie w ramach kontroli wewnętrznych oraz podczas kontroli wykonywanych przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku.

Nadzór nad procesami dezynfekcji i sterylizacji w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

Podczas kontroli w zakresie procesów dezynfekcji, środki dezynfekcyjne w kontrolowanych podmiotach były w wystarczającej ilości, nie stwierdzano nieprawidłowości w zakresie przygotowywania i stosowania preparatów dezynfekcyjnych. W szpitalu po wypisie pacjentów (zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ognisk epidemicznych) sale chorych były poddawane dekontaminacji przy użyciu aparatury do dezynfekcji powierzchni i powietrza (w formie suchej mgły z nadtlenkiem wodoru i jonami srebra).

W szpitalu Zespół ds. Kontroli Zakażeń Szpitalnych prowadzi, w ramach kontroli wewnętrznej, analizy zużycia preparatów dezynfekcyjnych do rąk i powierzchni. W części podmiotu prowadzona jest także ocena stopnia zanieczyszczenia mikrobiologicznego środowiska szpitalnego, pobierane są wymazy. Procesy dezynfekcji narzędzi wielorazowego użytku w szpitalu odbywają się w sterylizatorni centralnej w innych podmiotach leczniczych w punkcie stanowiskowej sterylizacji gabinetowej. Przeprowadzane kontrole wewnętrzne urządzeń służących do procesu sterylizacji, potwierdziły używanie wskaźników biologicznych Sporali S, celem weryfikacji prawidłowości ww. procesu.

We wszystkich placówkach skuteczność procesów sterylizacji podlega kontroli fizycznej, chemicznej

i biologicznej. W części podmiotów, głównie w szpitalu, stosowane są przyrządy testowe procesów sterylizacji PCD (ang. Process Challenge Device). W podmiocie lecznictwa zamkniętego wykorzystywane są metkownice, prowadzony jest także automatyczny monitoring procesów sterylizacji w postaci zapisów elektronicznych i wydruków. Placówki lecznicze prowadzą prawidłową dokumentację procesów dekontaminacji.

Postępowanie z odpadami medycznymi

W 2024 r. postępowanie z odpadami medycznymi w skontrolowanych podmiotach leczniczych było zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi. W placówkach wdrożono procedury w tym zakresie, prowadzona jest ich segregacja w miejscu wytwarzania. Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach są umieszczane w twardościennych pojemnikach. Podczas kontroli sprawdzane są warunki ich przechowywania, częstotliwość odbioru, właściwe oznakowanie worków i pojemników (umożliwiający identyfikację pochodzenia odpadu).

Raporty miesięczne z wykonywanych badań mikrobiologicznych przez szpital

W związku ze zmianą rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala, podmioty te zostały zobowiązane do przekazywania organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej raportów dotyczących liczby wykonywanych badań mikrobiologicznych w poszczególnych miesiącach. Do organów PPIS w Malborku wysyłane są drogą elektroniczną raporty o niezerowej liczbie badań mikrobiologicznych.

Ogniska zakażeń szpitalnych

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku współpracowali z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych, powołanym w szpitalu w zakresie działań zapobiegawczych i przeciwepidemicznych przy dochodzeniach epidemiologicznych oraz przy opracowywaniu ognisk zakażeń szpitalnych. W 2024 r. szpital w powiecie sztumskim zgłosił 6 ognisk zakażeń szpitalnych, w tym 2 wywołane wirusem SARS-CoV-2, 2 – *Clostridioides difficile*, 2- *Pseudomonas aeruginosa* z mechanizmem oporności VIM.

Ich liczba zwiększyła się o 10% w stosunku do roku poprzedniego (2023 r. – 5). Ogółem we wszystkich ogniskach zarejestrowano 37 osób z zakażeniem (w 2023 r. – 27), w tym 37 pacjentów (w 2023 r. – 27), spośród personelu brak było zachorowań (w 2023 r. - 0). Wśród pacjentów stwierdzono 4 zgony z powodu zakażenia w ognisku spowodowanym *Pseudomonas aeruginosa*

o mechanizmie oporności VIM.

IV. Podsumowanie

Powiat sztumski w 2024 roku charakteryzował się względnie stabilną sytuacją epidemiologiczną, pomimo wzrostu przypadków niektórych chorób zakaźnych, co można przypisać powrotowi do normalnego funkcjonowania społeczeństwa po epidemii COVID-19. Wzmoczone kontakty międzyludzkie oraz rozluźnienie zasad higienicznych mogły przyczynić się do wzrostu zachorowań na choroby przenoszone drogą kropelkową (takie jak krztusiec, ospa wietrzna, grypa i RSV) oraz choroby przenoszone drogą pokarmową (WZW A) i przez wektory (borelioza). Stały monitoring obejmował także choroby przenoszone drogą kontaktów seksualnych, w tym kiłę oraz AIDS i HIV. W zakresie szczepień, mimo trwającej aktywności ruchów antyszczepionkowych, które wpłynęły na zwiększenie liczby osób unikających szczepień, realizacja Programu Szczepień Ochronnych na 2024 rok przebiegała bez większych zakłóceń. Zgłaszalność niepożądanych odczynów poszczepiennych była wyższa niż w roku poprzednim, co wskazuje na skuteczność zarządzania programem szczepień. W powiecie sztumskim odnotowano spadek zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2, co może być efektem szczepień ochronnych. Nie stwierdzono również przypadków wielu niebezpiecznych chorób, takich jak polio, wścieklizna, co świadczy o skutecznym nadzorze epidemiologicznym i realizacji działań prewencyjnych.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku obejmował nadzorem łącznie 25 podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Przeprowadzono 46 kontroli, wydano ogółem 1 decyzję administracyjną. Dzięki prowadzonym działaniom Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku, w 2024 r. odnotowano, w stosunku do roku ubiegłego, poprawę stanu technicznego szpitala poprzez rozbudowę oddziału kardiologii o nowe pomieszczenia dla pacjentów oraz personelu medycznego oddziału, odremontowano korytarz wspólny dla sterylizacji, magazynu brudnej i czystej bielizny oraz apteki. W 2024 r. szpital w powiecie sztumskim zgłosił więcej ognisk zakażeń szpitalnych niż w roku 2023, w którym zgłoszono 5 ognisk. Poza ogniskami zakażeń szpitalnych wywołanych wirusem SARS-CoV-2, najczęściej występowały ogniska, w których czynnikami etiologicznymi były patogeny alarmowe: *Clostridioides difficile* oraz *Pseudomonas aeruginosa* o mechanizmie oporności VIM. W 2023 r. zostały wdrożone raporty miesięczne z wykonywanych badań mikrobiologicznych przez szpital funkcjonujący na terenie powiatu sztumskiego.

SEKCJA BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH

Nadzór nad obiektami produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością na terenie powiatu sztumskiego.

I. W 2024 r. roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Malborku na terenie powiatu sztumskiego znajdowało się 560 obiektów, w tym:

- 27 zakładów produkcji żywności, w tym 4 zakłady produkcji w warunkach domowych,
- 159 zakładów produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, w tym rolniczy handel detaliczny oraz dostawcy bezpośredni,
- 253 zakłady obrotu żywnością,
- 58 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego,
- 47 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego,
- 2 zakłady usług cateringowych,
- 14 zakładów produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym 2 zakłady produkcji.

W 2024 r. w zakładach żywnościowo – żywieniowych znajdujących się na nadzorowanym terenie łącznie przeprowadzono 233 kontrole. Niezgodności z przepisami prawa żywnościowego stwierdzono w trakcie 54 kontroli. Za stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia nałożono w obiektach grzywny w formie 32 mandatów karnych na łączną kwotę 7 400 zł.

Zakłady produkcji żywności.

W 2024 r. na terenie powiatu sztumskiego przeprowadzono 26 kontroli w zakładach produkcji żywności, w tym 2 w produkcji w warunkach domowych. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 1 decyzję nakazującą poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów oraz nałożono 5 grzywien formie mandatu karnego, na kwotę 1600 zł.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia;
- brak środka do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością,
- brak czystości i porządku;
- stosowanie w produkcji art. spożywczych przeterminowanych;
- niestosowanie procedury opartej na zasadach systemu HACCP.

Ponadto w 2024 r. przeprowadzono 20 kontroli w zakładach produkcji pierwotnej środków

spożywczych pochodzenia roślinnego. Kontrolowano gospodarstwa rolne i ogrodnicze prowadzące uprawę owoców, warzyw i zbóż. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakłady obrotu żywnością.

W zakładach obrotu żywnością w 2024 r. przeprowadzono 104 kontrole. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 4 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów oraz nałożono 14 grzywnien w formie mandatów karnych, na łączną kwotę 2 200 zł.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były:

- nieprawidłowy stan sanitarno – techniczny pomieszczeń;
- brak środka do dezynfekcji powierzchni pozostających w kontakcie z żywnością;
- brak identyfikowalności art. spożywczych (brak etykiet);
- niestosowanie procedury opartej na zasadach systemu HACCP;
- brak czystości i porządku;
- sprzedaż art. spożywczych przeterminowanych lub o niewłaściwej jakości zdrowotnej;
- zanieczyszczenia krzyżowe.

Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego.

1. W 2024 r. przeprowadzono 32 kontrole sanitarne w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości nałożono 8 mandatów karnych na kwotę 1 900 zł. Wykazywano następujące uchybienia:

- brak porządku i czystości w pomieszczeniach produkcyjnych;
- stosowanie do produkcji posiłków art. spożywczych przeterminowanych;
- brak ciągłości łańcucha chłodniczego artykułów spożywczych wymagających przechowywania w obniżonej temperaturze;
- obecność szkodników (myszy) lub ich odchodów;
- brak identyfikowalności surowców stosowanych do produkcji (brak etykiet);
- brak dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością;
- brak stosowanej procedury opartej na zasadach systemu HACCP.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 3 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów.

Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

W 2024 r. przeprowadzono 40 kontroli w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w tym

5 kontroli interwencyjnych w związku z dochodzeniem epidemiologicznym, dot. zachorowania na chorobę zakaźną WZW typu A.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 2 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładu. Nałożono 3 grzywny w formie mandatów karnych na kwotę 1000 zł.

Stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- brak identyfikowalności;
- brak czystości i porządku w zakładzie;
- brak środka do dezynfekcji powierzchni pozostających w kontakcie z żywnością;
- brak stosowanej procedury opartej na zasadach systemu HACCP;
- zanieczyszczenia krzyżowe;
- stosowanie w produkcji posiłków środków spożywczych przeterminowanych.

Zakłady usług cateringowych.

W 2024 r. przeprowadzono 5 kontroli w zakładach usług cateringowych, w tym 1 kontrolę interwencyjną, w związku z dochodzeniem epidemiologicznym, dot. zachorowania na chorobę zakaźną WZW typu A.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości nałożono 2 mandaty karne na kwotę 600 zł, za :

- brak czystości i porządku w zakładzie;
- zanieczyszczenia krzyżowe;
- brak stosowania procedur GHP/GMP oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

Stan sanitarny obiektów nieewidencjonowanych.

W 2024 r. na terenie powiatu sztumskiego skontrolowano 4 zakłady nieewidencjonowane. Przeprowadzono łącznie 4 kontrole, w tym:

- 2 w ruchomych lub tymczasowych zakładach małej gastronomii;
- 1 automatu do sprzedaży żywności;
- 1 w zakładzie przetwarzania odpadów.

Kontrole zakładów nieewidencjonowanych przeprowadzono w związku z :

- działaniami mającymi na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywności w trakcie imprez plenerowych. W wyniku tych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarnych;
- podejrzeniem zatrucia pokarmowego wywołanego niewłaściwą jakością wody butelkowanej

spożywanej przez pracowników zakładu przetwórstwa odpadów pochodzenia zwierzęcego w Uśnicach. W wyniku podjętych działań nie wykazano nieprawidłowości;

- nadzorem nad jakością środków spożywczych wprowadzanych do obrotu na terenie jednostek systemu oświaty. W wyniku przeprowadzonej kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

II. Interwencje konsumenckie.

W 2024 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Malborku wpłynęło 10 wniosków konsumentów o interwencję dot. bezpieczeństwa żywności. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w zakładach, w przypadku 6 zgłoszeń potwierdzono niezgodności z przepisami prawa żywnościowego.

Wnioski o interwencję dotyczyły nieprawidłowości w zakresie:

- braku czystości w sklepach i w domu opieki;
- sprzedaży lub stosowania w produkcji posiłków artykułów spożywczych przeterminowanych lub o niewłaściwej jakości zdrowotnej;
- niewłaściwych warunków przechowywania art. spożywczych, w tym wymagających chłodzenia;
- braku właściwej higieny personelu;
- obecności szkodników (owadów);
- nieprawidłowych warunków żywienia podopiecznych domu opieki.

III. Podejrzenia zatruc pokarmowych.

W powiecie sztumskim w 2024 r. zarejestrowano ogółem 3 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową.

Jedno z podejrzeń zatruc pokarmowych wystąpiło w zakładzie pracy. Dotyczyło spożycia wody butelkowanej, zapewnianej pracownikom przez pracodawcę. Objawy chorobowe wystąpiły u 5 osób zatrudnionych w zakładzie. W wyniku podjętych działań w celu opracowania ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową, przeprowadzono w zakładzie kontrolę, w trakcie której pobrano próbki wody do badań w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych. W wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono nieprawidłowości. Nie ustalono czynnika chorobotwórczego.

Drugie podejrzenie zatrucia dotyczyło środowiska domowego (2 osoby). Podejrzenie powiązane z konsumpcją posiłków w lokalu gastronomicznym. Przeprowadzono kontrolę sanitarną interwencyjną w restauracji, w celu opracowania ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową. Nie ustalono

czynnika chorobotwórczego.

Ognisko WZW-A wystąpiło na terenie gminy Dzierżoń. W ognisku zarejestrowano 9 przypadków zachorowań. Grupą narażonych osób były dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym oraz 2 osoby dorosłe. W wyniku podjętych działań w celu opracowania ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową oraz w celu zapobieżenia rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej, przeprowadzono kontrole sanitarne. Kontrolami objęto zakład cateringowy, w którym przygotowywane były posiłki, które następnie były dostarczane do szkół i przedszkoli oraz stołówki szkolne i przedszkolne, do których uczęszczały chore dzieci. Ogółem przeprowadzono 6 kontroli w placówkach oświatowych. W trakcie 3 kontroli stwierdzono uchybienia sanitarne dotyczące min. stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, stosowania w produkcji posiłków art. spożywczych przeterminowanych, zanieczyszczeń krzyżowych, nieprawidłowego stanu sanitarnego naczyń stołowych. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 2 grzywny w formie mandatów karnych na kwotę 800 zł.

IV. Nadzór nad suplementami diety oraz środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz żywnością wzbogaconą.

Liczba podmiotów nadzorowanych zajmujących się suplementami diety/środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia (2024 r.)					
Producent/ Importer	Sprzedaż hurtowa	Sprzedaż detaliczna (w tym równocześnie przez Internet)	Sprzedaż internetowa	Apteki	Inne (super i hipermarkety, kluby sportowe, sexshopy)
0/0	0	0	0	12	12

W 2024 r. wg ewidencji na terenie powiatu sztumskiego znajdowały się 24 zakłady prowadzące sprzedaż suplementów diety, środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego i żywności wzbogaconej.

Oprócz kontroli przeprowadzonych w supermarketach, w 2024 r. przeprowadzono 1 kontrolę w aptekach oraz 1 w sklepie zielarskim. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Nadzór nad letnim i zimowym wypoczynkiem dzieci i młodzieży.

W ramach prowadzonego nadzoru nad zimowym oraz letnim wypoczynkiem dzieci i młodzieży przeprowadzono 2 kontrole sanitarne w zakresie oceny warunków żywienia w trakcie kolonii, obozów lub półkolonii.

Zakład, w którym żywiono dzieci podczas wypoczynku, znajdował się w ewidencji nadzorowanych zakładów. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie m. in. jakości zdrowotnej art. spożywczych stosowanych do przygotowywania posiłków, warunków przechowywania żywności wymagającej chłodzenia, dokumentacji potwierdzającej pochodzenie surowców stosowanych do produkcji posiłków oraz jakości żywienia.

VI. Ocena jakości żywienia.

1. Ocena jakości żywienia w jednostkach systemu oświaty.

W 2024 r. prowadzono nadzór nad realizacją przepisów zawartych w rozporządzeniu *Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.*

W związku z tym przeprowadzono 1 kontrolę w stołówce szkolnej i 1 kontrolę w stołówce przedszkola.

Nieprawidłowości w zakresie planowania jadłospisów stwierdzono w stołówce przedszkolnej tj.:

- brak dwóch porcji mleka lub produktów mlecznych w ciągu dnia;
- brak warzyw lub owoców w każdym posiłku;
- brak porcji ryby co najmniej 1 raz w tygodniu.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie środków spożywczych stosowanych do produkcji potraw.

W celu zapewnienia poprawy jakości żywienia, wszczęto postępowanie administracyjne wobec organu prowadzącego.

Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę automatu do dystrybucji żywności znajdującego się w szkole podstawowej. W trakcie kontroli poddano ocenie zgodność wprowadzanych do obrotu artykułów spożywczych z ww. rozporządzeniem Ministra Zdrowia tj: wyrobów cukierniczych, soków owocowych, napojów. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono niezgodności w/w zakresie.

2. Ocena jakości żywienia w pozostałych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

W 2024 r. przeprowadzono ocenę jakościową żywienia pacjentów szpitala w Sztumie, ul. Reja 12, na podstawie zebranych materiałów, tj. jadłospisu dekadowego diety podstawowej /dorośli/ oraz raportów żywieniowych. Ocenę sporządzono przy pomocy: „*Arkusza oceny dekadowej jadłospisów*” zawartego w „*Programie oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej*

na podstawie jadłospisów/ posiłków”. Analizowany jadłospis dekadowy pod względem oceny jakościowej w skali punktowej wg „Arkusza oceny dekadowej jadłospisów” został oceniony jako zadawalający. Stwierdzone nieprawidłowości dot. żywienia pacjentów w odniesieniu do wyróżników zawartych w „Arkuszu oceny dekadowej jadłospisów” dotyczyły:

- przerwa nocna - przerwa nocna powyżej 14 godz.,
- różnorodność owoców i/lub warzyw w dekadzie – brak różnorodności i uwzględnienia sezonowości serwowanych owoców i/lub warzyw.

Ponadto przeprowadzono ocenę jakości żywienia podopiecznych Domu Opieki Całodobowej dla Osób Starszych w Barlewiczkach na podstawie jadłospisu dekadowego. Ocenę sporządzono przy pomocy: „Arkusza oceny dekadowej jadłospisów” zawartego w „Programie oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/ posiłków”. Analizowany jadłospis dekadowy pod względem oceny jakościowej w skali punktowej wg „Arkusza oceny dekadowej jadłospisów” został oceniony jako wymagający poprawy. Stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- regularność posiłków – przerwy między posiłkami wynosiły powyżej 4 godzin;
- zawartość mleka i przetworów mlecznych, w tym napoi fermentowanych - nie podano każdego dnia porcji mleka lub przetworów mlecznych;
- podaż warzyw i/lub owoców – nie podano 5 porcji warzyw i/lub owoców każdego dnia;
- różnorodność owoców i/lub warzyw w dekadzie – brak różnorodności i uwzględnienia sezonowości serwowanych owoców i/lub warzyw;
- podaż roślin strączkowych suchych – nie podano 1-2 razy w tygodniu / 3 razy w dekadzie roślin strączkowych suchych;
- podaż ryb i/lub przetworów rybnych – nie podano 2 razy w tygodniu lub minimum 3 razy w dekadzie ryb.

W celu zapewnienia właściwego żywienia podopiecznych domu opieki, odpowiedzialny podmiot zobowiązano do poprawy jakości posiłków. Podmiot pisemnie poinformował o podjętych działaniach naprawczych w zakresie żywienia.

VII. Eksport i import żywności.

W 2024 r. w związku z wnioskami przedsiębiorcy, przeprowadzono 32 kontrole graniczne w zakresie eksportu żywności. Kontrole przeprowadzono w zakładzie pakującym usługowo środki spożywcze. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 32 świadectwa spełnienia wymagań

zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granicę tj. bezcukrowe gumy do żucia. Ogółem oceniono 66 partii przedmiotowych gum.

VIII. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności.

1. W okresie od sierpnia do grudnia 2024 r. prowadzono działalność związaną z zapewnieniem bezpieczeństwa spożywanych przez mieszkańców nadzorowanego terenu, grzybów świeżych naturalnie rosnących. Udzielono kilku porad w zakresie ustalenia gatunków zebranych grzybów oraz ich przydatności do spożycia.

2. W okresie letnim prowadzono nadzór nad bezpieczeństwem wód butelkowanych wprowadzanych do obrotu w sklepach i zakładach żywienia zbiorowego. Kontroli poddawano warunki przechowywania i oznakowania wód. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. W 2024 r. prowadzono działania związane z monitorowaniem procesu wycofywania z obrotu żywności niebezpiecznej w związku powiadomieniami alarmowymi i informacyjnymi w ramach systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach).

Wycofaniu z obrotu na nadzorowanym terenie podlegało 10 środków spożywczych z następujących grup: przyprawy, mięso, woda, wyroby cukiernicze, barwniki spożywcze, mak, przetwory warzywne, suplementy diety.

Wycofywane z obrotu art. spożywcze stanowiły bezpośrednie lub pośrednie zagrożenie dla zdrowia konsumentów z uwagi na zanieczyszczenie bakteriami chorobotwórczymi, akryloamidem, obecnością niedozwolonych substancji lub alergenów oraz pozostałości pestycydów.

4. W ramach sprawowanego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu sztumskiego w 2024 r. pobierano próbki art. spożywczych do badań laboratoryjnych.

Ogółem pobrano 37 próbek żywności. Próbki zbadano w zakresie:

- 16 próbek - zanieczyszczenia mikrobiologiczne,

- 21 próbek- zanieczyszczenia chemiczne.

Dyskwalifikacji w 2024 r. ogółem uległo 5 próbek żywności **p.n. „Warzywa na patelnię po meksykańsku” (1 partia produktu)**. W 2 z 5 zbadanych próbek stwierdzono obecność bakterii Salmonella w 25 g. Zbadane próbki z uwagi na zanieczyszczenie nie spełniły wymagań w zakresie bezpieczeństwa żywności, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 2073/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych

dotyczących środków spożywczych. W związku ze stwierdzonymi niezgodnościami, niebezpieczny produkt spożywczy zgłoszono do systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach) oraz przekazano sprawę zgodnie z właściwością Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Płońsku, który nadzoruje zakład produkcyjny, w którym kwestionowane warzywa zostały wyprodukowane.

IX. Nadzór nad jakością zdrowotną materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmuje zarówno higieniczno-sanitarne warunki produkcji, jak i bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów.

W 2024 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku na terenie powiatu sztumskiego znajdowało się 12 zakładów obrotu oraz 2 zakłady produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2024 r. skontrolowano 2 wytwórnie opakowań tj. zakład produkcji naczyń jednorazowego użytku oraz zakład produkcji wiader. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

X. Współpraca z innymi instytucjami i inspekcjami.

1. Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną.

W związku z „Porozumieniem ramowym z dnia 30 listopada 2018 r. zawartym pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Malborku i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Malborku o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej” przesłano do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Malborku zaktualizowaną listę zakładów wspólnie nadzorowanych oraz wykaz zakładów zaplanowanych do wspólnych kontroli w 2024 r. na terenie powiatu sztumskiego.

W 2024 r. pod wspólnym nadzorem obu inspekcji znajdowało się 6 zakładów, w tym:

- 2 zakłady garmażeryjne;
- 3 zakłady produkujące lub przechowywujące środki spożywcze, które produkują lub wprowadzają na rynek pasze lub materiały paszowe dla zwierząt (wytwórnia tłuszczów roślinnych, browar, magazyn zbożowy);
- 1 zakład produkcji miodów pitnych.

W 2024 r. przeprowadzono wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej 3 kontrole planowane w zakładach pod wspólnym nadzorem. Kontrolami objęto 2 zakłady garmażeryjne i browar. Nieprawidłowości stwierdzono w 2 zakładach garmażeryjnych. W 1 zakładzie stwierdzono

nieprawidłowy stan sanitarno – techniczny sufitu w magazynie artykułów spożywczych. W związku z tym, wobec podmiotu odpowiedzialnego wszczęto postępowanie administracyjne, wydano decyzję nakazującą poprawę stanu sanitarnego. W wyniku przeprowadzonej kontroli sprawdzającej stwierdzono usunięcie nieprawidłowości.

W 2 zakładzie garmażeryjnym stwierdzono brak odpowiedniego zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami tj. brak siatki owadoszczelnej w otwartym oknie w pomieszczeniu produkcyjnym. W związku z tym, wobec podmiotu odpowiedzialnego wszczęto postępowanie administracyjne.

2. Współpraca z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W 2024 r. w związku z „Planem działania na 2024 r. dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanym w ramach Porozumienia z dnia 22.10.2020 r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie współdziałania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”, nie wytypowano do wspólnych kontroli zakładów produkcji podstawowej art. spożywczych pochodzenia roślinnego.

3. Współpraca z Inspekcją Ochrony Środowiska.

W 2024 r. w związku z „Planem działania na 2024 r. dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanym w ramach Porozumienia z dnia 22.10.2020 r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie współdziałania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”, nie wytypowano do kontroli sanitarnych gospodarstw rolnych znajdujących się na terenie powiatu sztumskiego.

XI. Nadzór nad obiektami produkcji i obrotu produktami kosmetycznymi.

1. Nadzór sanitarny nad kosmetykami obejmuje bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów oraz warunki sanitarne ich produkcji.

W 2024 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku na terenie powiatu sztumskiego znajdowało się 7 zakładów obrotu produktami kosmetycznymi.

Przeprowadzono 2 kontrole w obiektach obrotu kosmetykami, w wyniku których nie stwierdzono

nieprawidłowości w zakresie oznakowania opakowań jednostkowych produktów kosmetycznych. Ogółem oceniono oznakowanie 4 produktów kosmetycznych.

W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono wprowadzania do obrotu kosmetyków zawierających substancje niedozwolone (salicylan metylu, Metyl-N-methylantranilate, Zinc Pyrithione).

Na terenie powiatu sztumskiego w 2024 r. nie pobierano do badań laboratoryjnych próbek produktów kosmetycznych.

XII. Wnioski z nadzoru sanitarnego na terenie powiatu sztumskiego w zakresie bezpieczeństwa żywności.

W porównaniu z 2023 r. na terenie powiatu sztumskiego nastąpił wzrost liczby nadzorowanych zakładów żywnościowych o 19 obiektów, głównie zakłady produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.

Stan sanitarny nadzorowanych zakładów na terenie powiatu sztumskiego uległ w 2024 r. pogorszeniu. Uchybienia sanitarne stwierdzone podczas urzędowych kontroli zakładów wykazano na zwiększonym o 6 % poziomie, w stosunku do roku ubiegłego.

SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ

Jednym z podstawowych zadań realizowanych przez Sekcję Higieny Komunalnej w 2024 r. było zapewnienie mieszkańcom powiatu wody przeznaczonej do spożycia o odpowiedniej jakości, nadzór nad świadczeniem usług z branży beauty, nadzór nad obiektami użyteczności publicznej oraz środkami transportu.

Na koniec 2024 r. w ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej znajdowały się 124 obiekty. Przeprowadzono 81 kontroli. Stan sanitarny obiektów oceniono jako dobry.

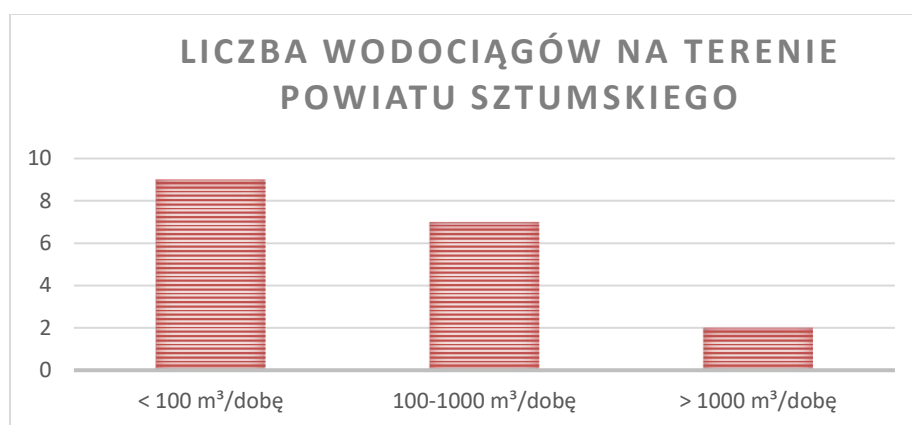
Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W powiecie sztumskim pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej znajdowało się 18 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 7 wodociągów lokalnych. W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 42 próbki wody.

Wydano 30 okresowych ocen jakości wody do spożycia przez ludzi za rok 2024.

W III kwartale 2024 r. wyłączono z eksploatacji:

- wodociąg publiczny Czerwony Dwór (gm. Stary Targ), miejscowości Czerwony Dwór, Dąbrówka Malborska, Grzymała zaopatrywane są w wodę przeznaczoną do spożycia z wodociągu publicznego Jodłówka;

Jakość wody do spożycia w 2024 r. odpowiadała normom sanitarnym określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) za wyjątkiem:

- wodociągu lokalnego Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Uśnicach -

W związku z wykryciem bakterii grupy coli w próbce wody pobranej w kuchni ośrodka (lb. bakterii grupy coli – 20 jtk/100 ml), w dniu 14.06.2024 r. PPIS w Malborku wydał decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia z wodociągu lokalnego SOSW Uśnice. Wodociąg został wyłączony z eksploatacji, a ośrodek od dnia 14.06.2024 r. zaopatrywany jest w wodę z wodociągu publicznego Uśnice (Parpary). Przeprowadzone działania naprawcze nie przywróciły jakości wody do odpowiednich norm sanitarnych.

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne odpowiedzialne za zaopatrzenie w wodę na terenie powiatu sztumskiego:

- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sztumie
ul. Jana Kochanowskiego 28, 82-400 Sztum
- Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Dzierzgoniu Sp. z o.o.
ul. Juliusza Słowackiego 24, 82-440 Dzierzgoń
- Gmina Mikołajki Pomorskie
ul. Dzierżońska 2, 82-433 Mikołajki Pomorskie
- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Starym Dzierzgoniu
Stary Dzierzgoń 54, 82-450 Stary Dzierzgoń
- Usługi Ogólnobudowlane Instalatorstwo Wod.-Kan.-C.O.- Gaz i Transport Z. Kaszubowski
Waplewo Wielkie 18a, 82-410 Stary Targ

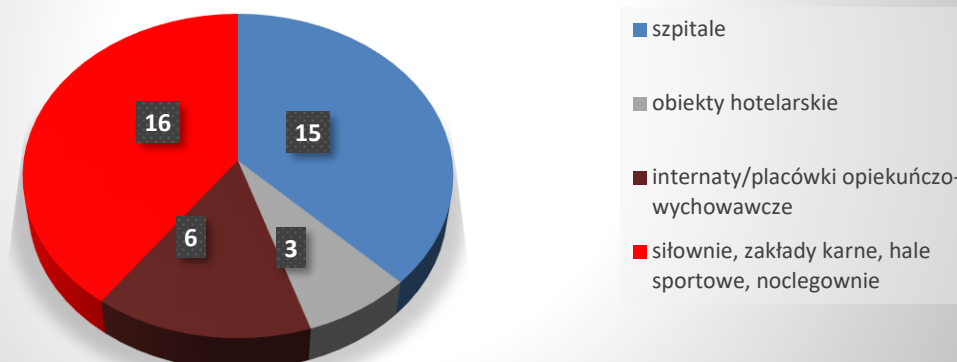
Stan skolonizowania instalacji ciepłej wody użytkowej bakteriami z rodzaju Legionella sp. w nadzorowanych obiektach

W ramach nadzoru sanitarnego dokonano poboru:

- 5 próbek wody z instalacji wodociągowej w budynku szpitala w Sztumie,
- 1 próbki wody z instalacji wodociągowej w budynku jednorodzinnym w ramach dochodzenia epidemiologicznego związanego z zachorowaniem na Legionelozę.

Jakość ciepłej wody użytkowej odpowiadała normom sanitarnym określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294).

Liczba badań w kierunku Legionella sp. wykonanych na terenie powiatu sztumskiego w 2024 roku

Obiekty użyteczności publicznej

Skontrolowane zakłady świadczące usługi z zakresu branży beauty (31) posiadały wydzielone miejsca do przechowywania odzieży wierzchniej, pomieszczenia sanitarne dla klientów, pomieszczenia/miejsca do mycia sprzętu porządkowego. Narzędzia i sprzęt fryzjersko-kosmetyczny dezynfekowany w środkach do tego przeznaczonych.

Narzędzia wielokrotnego użytku, których stosowanie powoduje naruszenie ciągłości tkanek, po każdym użyciu poddawane były dezynfekcji, następnie myciu i sterylizacji. Sterylizacja narzędzi odbywała się w zakładach lub w placówkach służby zdrowia na podstawie zawartych umów. W obiektach, w których przeprowadza się zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek wdrożono i stosowano procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi.

W obiektach świadczących usługi solaryjne (5) przestrzegane były wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania solarium. Zaobserwowano wzrost świadomości osób prowadzących zakłady beauty w zakresie świadczonych usług.

Podczas kontroli ww. zakładów prowadzono działania edukacyjne dla właścicieli i personelu z zakresu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym.

W sezonie kąpielowym w okresie od 22.06.2024 r. do 1.09.2024 r. na terenie miasta Sztum funkcjonowało 1 kąpielisko nad Jeziorem Zajezierskim. W ramach kontroli urzędowej pobrano 1 próbkę wody oraz 4 próbki w ramach kontroli wewnętrznej. Organizator kąpieliska informował kąpiących się

jakości wody w kąpielisku. Wydano 5 bieżących ocen jakości wody w kąpielisku, stwierdzających przydatność wody do kąpeli. Kąpielisko oznakowane było przy użyciu tablicy informacyjnej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Na podstawie wyników badań próbek wody z lat 2021 – 2024 sklasyfikowano jakość wody w kąpielisku jako dobrą.

W ramach bieżącego nadzoru nad basenem odkrytym w Mikołajkach Pomorskich funkcjonującym w okresie wakacyjnym dokonano poboru 2 próbek wody do badań. Jakość wody analizowanych próbek nie stanowiła zagrożenia dla osób kąpiących i odpowiadała warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 1230).

W ramach kontroli wewnętrznej, w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wody użytkownikom pływalni zarządzający obiektem basenowym prowadzili nadzór nad jakością wody basenowej zgodnie z w/w rozporządzeniem.

W minionym roku skontrolowano 2 obiekty, w którym świadczone były usługi noclegowe, 2 placówki zapewniające całodobową opiekę oraz 2 noclegownie dla bezdomnych.

Warunki sanitarno – higieniczne w skontrolowanych obiektach, oceniono jako prawidłowe.

W obiektach świadczących usługi noclegowe, w trakcie kontroli prowadzono działania edukacyjne dotyczące profilaktyki zapobiegającej obecności bakterii Legionella sp. w wewnętrznej instalacji ciepłej wody użytkowej. Właściciele obiektów, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno – powietrzny prowadzili kontrolę wewnętrzną jakości ciepłej wody użytkowej. Przedstawiane wyniki badań wody odpowiadały normom sanitarnym.

Obiekty podległe Ministerstwu Sprawiedliwości

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku znajdował się 1 zakład karny. W minionym roku przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Wydano zalecenie dot. poprawy stanu sanitarno – technicznego sufitu w pomieszczeniu sanitarnym. Zalecenie zostało wykonane.

Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku wydał 46 decyzji zezwalających na ekshumacje zwłok lub szczątków ludzkich oraz 4 postanowienia na sprowadzenie zwłok lub szczątków ludzkich z zagranicy. Skontrolowano 2 cmentarze, 2 domy przedpogrzebowe oraz 1 prosektorium. Ocenie sanitarnej poddano także 3 pojazdy do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Pojazdy były trwale oznakowane, spełniały wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r.

w sprawie wydawania pozwoleń i zaświadczeń na przewóz zwłok i szczątków ludzkich (Dz.U. z 2007 r. Nr 249, poz. 1866).

W związku z stwierdzeniem nieprawidłowości w prosektorium polegających na niezapewnieniu właściwych standardów zgodnych z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 402) oraz ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 924 ze zm.) PPIS w Malborku wydał decyzję administracyjną w terminie do dnia 30.05.2025 r. Nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego budynku prosektorium przekazano do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Sztumie.

Stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Szpital posiadał umowę z firmami specjalistycznymi na odbiór odpadów komunalnych i medycznych - warunki gromadzenia, przechowywania i usuwania odpadów prawidłowe. Gospodarka i obrót bielizną czystą i brudną prowadzone bez zastrzeżeń. Transport i pranie bielizny realizowany był przez specjalistyczną firmę zewnętrzną.

Karetki Pogotowia

Kontrola 2 karetek pogotowia nie wykazała uchybień. Wnętrze pojazdów myto i dezynfekowano zgodnie z przyjętą procedurą. Mycie zewnętrzne prowadzono w ogólnodostępnych myjniach. Odpady medyczne usuwano zgodnie o obowiązującą procedurą.

Interwencje

W 2024 r. z terenu powiatu wpłynęły do PPIS w Malborku 4 wnioski o interwencję w zakresie:

- 1 dotycząca nieprawidłowego stanu higieniczno-sanitarnego kabiny przenośnej typu TOI-TOI,
- 1 dotycząca nieprawidłowego stanu higieniczno-sanitarnego gospodarstwa agroturystycznego,
- 1 dotycząca braku możliwości korzystania ze wspólnego lokalu mieszkalnego i związanych z tym uciążliwości zapachowych,
- 1 dotycząca występowania gołębi na strychu w budynku przychodni.

Przeprowadzono 3 kontrole, w tym 2 niezasadne i 1 zasadną - nieprawidłowości usunięto. 1 interwencję

po rozpatrzeniu zwrócono wnoszącej z uwagi na brak kompetencji organu.

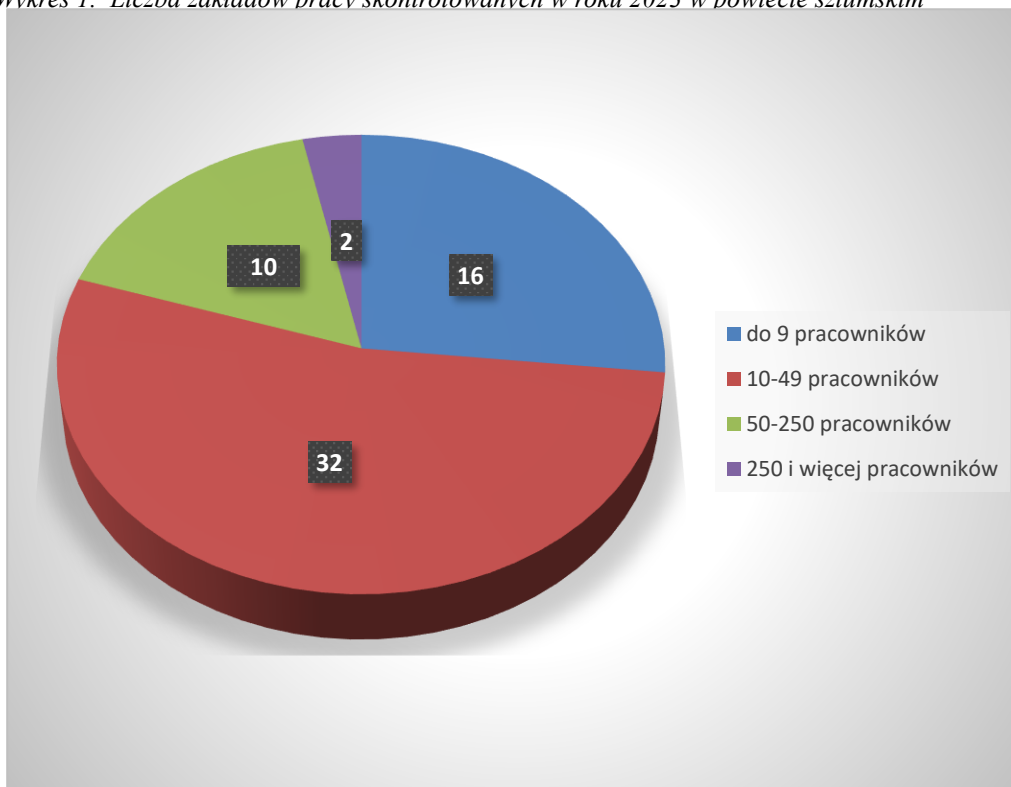
Wszystkie interwencje zostały załatwione terminowo.

SEKCJA HIGIENY PRACY

1. Nadzór bieżący nad warunkami pracy

W 2024 roku pracownicy Sekcji Higieny Pracy w Malborku przeprowadzili 54 kontrole w 50 zakładach pracy, w których zatrudnionych było 1944 pracowników.

Wykres 1. Liczba zakładów pracy skontrolowanych w roku 2023 w powiecie sztumskim

Analiza narażenia zawodowego wykazała, że 133 pracowników zatrudnionych jest w szkodliwych warunkach pracy, tj. w warunkach, w których stwierdzono stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia przekraczające dopuszczalne normy (NDS- najwyższe dopuszczalne stężenie; NDN- najwyższe dopuszczalne natężenie)

Czynnik szkodliwy	Liczba osób pracujących w przekroczeniach
Hałas	129
Pyły	4
Czynniki chemiczne	0
Drgania mechaniczne	0
Mikroklimat (gorący i zimny)	0

Tabela 1. Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach normatywów higienicznych

W roku 2024 w 1 z zakładów obniżono NDS pyłów do bezpiecznych warunków pracy (4 pracowników).

W przypadku braku możliwości eliminacji przekroczeń normatywnów higienicznych, np. hałasu, egzekwuje się od pracodawców stosowanie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych ograniczających narażenie pracowników. Ponadto należy prowadzić odpowiednią profilaktykę medyczną oraz właściwe środki ochrony indywidualnej.

2. Liczba chorób zawodowych stwierdzonych na terenie powiatu sztumskiego.

W roku 2024 nie stwierdzono chorób zawodowych. Wystawiono 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej – astma oskrzelowa, poz.6 u rolnika.

3. Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w powiecie sztumskim.

W roku 2024 nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy pełniono zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 roku w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 156)*

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu sztumskiego skontrolowano 21 zakładów pracy, w których występowały czynniki rakotwórcze i mutagenne. W bezpośrednim kontakcie z ww. czynnikami w skontrolowanych zakładach zatrudnionych było 364 osób. Przeprowadzono 21 kontroli i nie wydano decyzji administracyjnych.

4. Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

Liczba pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne wyniosła na gr. 2-1093, a na gr. 3- 1033. W roku 2024 nie wydano żadnych decyzji dotyczących czynników biologicznych.

5. Informacja z zakresu nadzoru nad podmiotami leczniczymi.

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu sztumskiego skontrolowano 3 obiekty zatrudniające 491 osób. W jednym z obiektów narażonych na cytostatyki jest 7 osób (w tym 7 kobiet).

6. Współpraca z innymi instytucjami.

W 2024 r. Sekcja Higieny Pracy współpracowała (w zakresie chorób zawodowych) z Państwową Inspekcją Pracy, Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Gdańsku, Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi).

7. Azbest

Skontrolowano 3 firmy, na terenie powiatu sztumskiego zajmujące się usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Skontrolowano 14 pracowników pozostających w kontakcie z wyrobami zawierającymi azbest.

8. Produkty biobójcze

W roku 2024 skontrolowano 4 podmioty wprowadzające do obrotu produkty biobójcze. Nie wydano decyzji administracyjnych.

9. Nadzór nad środkami zastępczymi

Na terenie objętym nadzorem nie stwierdzono stacjonarnego punktu sprzedaży środków zastępczych. Prowadzono monitoring stron internetowych. Nie stwierdzono przypadków zatruc środkówami zastępczymi.

10. Promocja Zdrowia.

W 2024 r. Sekcja Higieny Pracy w nadzorowanych obiektach prowadziła działania informacyjno-edukacyjne w zakresie przeciwdziałania powstawania chorób zawodowych, szkodliwości działania czynników rakotwórczych w tym azbestu, przeciwdziałania powstawania nadmiernego hałasu na stanowiskach pracy. Kontynuowano działania kontrolne w ramach "Narodowego Programu Ograniczania Zdrowotnych następstw palenia tytoniu w Polsce". Rozpowszechniano informacje związane z kampaniami "Zdrowe i Bezpieczne miejsce pracy, bezpieczeństwo pracy w świecie cyfrowym", "Chroń siebie i innych- noś półmaskę". Edukowano w tematach:

- oceny ryzyka zawodowego,
- chorób zawodowych,
- profilaktycznych badań pracowników,
- instrukcji bhp,
- systemu pierwszej pomocy,
- czynników rakotwórczych,
- środków ochrony indywidualnej,
- niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin
- przepisów rozporządzenia REACH
- badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia

SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

Stan higieniczno-sanitarny placówek nauczania i wychowania na terenie powiatu sztumskiego w 2024 roku.

W roku 2024 pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie sztumskim skontrolowali 22 stałe placówki oświatowo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży spośród 59 znajdujących się w ewidencji. Placówki objęte stałym nadzorem to przede wszystkim szkoły wszystkich typów i stopni, w tym szkoła policealna, a także żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, placówki z pobytem całodobowym placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego oraz placówki wychowania pozaszkolnego. Zakres nadzoru prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną obejmował również ocenę stanu sanitarnego i warunków higieniczno-sanitarnych wycieczek zimowego i letniego dzieci i młodzieży, w ramach czego przeprowadzono 2 kontrole.

Ocenie poddano m.in. dostosowanie mebli szkolnych i przedszkolnych do wymagań ergonomii, tygodniowe rozkłady zajęć szkolnych w zakresie higieny procesu nauczania, warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W trakcie kontroli sanitarnych w placówkach oświatowo-wychowawczych pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zwracali uwagę na zapewnienie uczniom warunków do utrzymania higieny osobistej.

Stan sanitarny i techniczny żłobków i klubów dziecięcych

W 2024 roku na terenie powiatu sztumskiego funkcjonowały 2 placówki opieki nad dziećmi do lat 3, w tym 1 żłobek i 1 klub dziecięcy. Przeprowadzono kontrolę w obu obiektach, do których uczęszczało w sumie 107 dzieci. W wynikach kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Stan sanitarny i techniczny placówek wychowania przedszkolnego

W roku 2024 pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie sztumskim skontrolowali ogółem 4 przedszkola funkcjonujące samodzielnie spośród 8 działających na terenie powiatu sztumskiego. Do przedszkoli tych uczęszczało w sumie 466 dzieci. Poza tym skontrolowane zostały 3 przedszkola funkcjonujące w zespołach szkół (208 dzieci), spośród 4 znajdujących się w ewidencji. W 1 przedszkolu funkcjonującym w zespole szkół stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego, w toku postępowania administracyjnego wydano decyzję nakazującą oraz decyzję płatniczą na kwotę 464 zł.

Ergonomia w przedszkolach

Podczas przeprowadzanych kontroli w placówkach przedszkolnych zwracano uwagę na dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci, odpowiednie zestawienie mebli, ich oznakowanie oraz stan techniczny i posiadanie certyfikatów. Oceniono dostosowanie mebli przedszkolnych do wzrostu dzieci w 4 placówkach w 13 oddziałach na 277 stanowiskach. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Stan sanitarny i techniczny szkół

W roku 2024 pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie sztumskim skontrolowali 8 szkół podstawowych spośród 11 funkcjonujących samodzielnie na terenie powiatu sztumskiego oraz 3 szkoły podstawowe, spośród 4 znajdujących się w ewidencji, funkcjonujących w zespołach szkół. Łącznie przeprowadzono 11 kontroli, w tym 4 sprawdzające. Do skontrolowanych szkół podstawowych uczęszczało łącznie 1840 dzieci, w tym 447 dzieci do szkół podstawowych w zespołach szkół.

W 2024 roku w 1 szkole podstawowej funkcjonującej samodzielnie odnotowano nieprawidłowości i w toku postępowania administracyjnego wydano 1 decyzję nakazującą oraz decyzję opłatową na kwotę 464 zł.

Ergonomia w szkołach

W celu zapobiegania wadom postawy u dzieci i młodzieży kluczową rolę odgrywa stosowanie zasad ergonomii – dostosowanie wymiarów mebli do wzrostu uczniów. W 2024 roku ocenę dostosowania mebli do wzrostu dzieci przeprowadzono w 7 szkołach różnego typu, w 27 oddziałach oceniono 382 stanowiska uczniów. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2024 r. w szkole podstawowej w zespole szkół w 8 oddziałach zważono 87 uczniów i ich plecaki, w wyniku czego stwierdzono, że w:

- 56 przypadkach tornister mieścił się w niskiej normie, tj. ważył do 10% masy ciała dziecka,
- 84 przypadkach tornister mieścił się w wysokiej normie i stanowił od 10-15% masy ciała dziecka,
- 3 przypadkach tornister przekraczał normy i ważył powyżej 15% masy dziecka.

Podczas badania w 2024 r. zaobserwowano, że wielu uczniów miało w plecakach przedmioty, które nie były potrzebne do zajęć w danym dniu, co znacząco zwiększało ich ciężar, tj. waga plecaka przekraczała 15% masy ciała ucznia. W związku z powyższym przeprowadzono działania edukacyjno - informacyjne na temat wad postawy, w tym wskazówki dot. prawidłowego doboru i wagi plecaków szkolnych. Powyższe działania, mające na celu zapobieganie wadom postawy u dzieci i młodzieży, będą kontynuowane w kolejnych latach.

Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych w szkołach

W 2024 roku ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych przeprowadzono w 10 szkołach dla 80 oddziałów. Nie stwierdzono nieprawidłowości. W skontrolowanych szkołach prowadzone były zajęcia w systemie jednozmianowym.

Nadzór nad szkołami policealnymi

W 2024 r. w powiecie sztumskim w ewidencji znajdowała się 1 policealna.

Stan sanitarny placówek z pobytem całodobowym

W 2024 r. na terenie powiatu sztumskiego funkcjonowały 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze z pobytem całodobowym. Skontrolowano 1 placówkę, w wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wypoczynek zimowy dzieci i młodzieży

W 2024 roku w powiecie sztumskim w elektronicznej bazie wypoczynku zarejestrowano 16 turnusów, w tym 6 zimowego i 10 letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Placówka, w której zorganizowano wypoczynek zapewniła prawidłowe warunki pobytu i wypoczynku, m. in. ciepłą bieżącą wodę, pokoje, świetlice, warunki do uprawiania sportu i rekreacji.

W trakcie wypoczynku letniego i zimowego podejmowano działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, propagowano właściwe zachowania, przekazano ulotki dotyczące bezpiecznego wypoczynku, szkodliwości palenia tytoniu, stop dopalaczom, grzybobrania, wszawicy, meningokoków, pneumokoków, HIV/AIDS oraz o serwisie kąpieliskowym, na którego stronie internetowej <https://sk.gis.gov.pl/> można znaleźć przydatne informacje na temat kąpielisk, badań wody itp. Zamieszczano informacje nt. wypoczynku na portalu społecznościowym.

Liczba interwencji Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży

W powiecie sztumskim w 2024 r. nie odnotowano żadnych interwencji z zewnątrz.

Stan sanitarny budynków, w których funkcjonują placówki dla dzieci i młodzieży

W 2024 r. w wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego w 2 obiektach. W celu zapewnienia prawidłowych warunków pobytu dzieci i młodzieży wydano zalecenia i prowadzono postępowanie administracyjne i wydano 3 decyzje administracyjne, w tym 1 decyzję zmieniającą termin usunięcia uchybień. Decyzje nakazujące poprawę warunków sanitarno higienicznych i technicznych, w szczególności dotyczyły: zapewnienia oświetlenia elektrycznego w pomieszczeniach do nauki, zgodnie z PN; ścian, sufitów i grzejników w budynkach szkolnych oraz zapewnienia równej i utwardzonej nawierzchni przejść i dojsć do budynków. Wystawiono 2 decyzje płatnicze na kwotę 1001,- zł.

Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

Na terenie powiatu sztumskiego w 2024 r. nie odnotowano istotnych zmian w infrastrukturze nadzorowanych placówek.

Podjęmowane działania w zakresie promocji zdrowia oraz inne przedsięwzięcia edukacyjno – informacyjne w 2024 r. na terenie powiatu sztumskiego

1. Podczas bieżących kontroli placówek oświatowych będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku, w celu poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego uczniów podejmowano działania informacyjno – edukacyjne nt.:
 - dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii w szkołach podstawowych,
 - wagi tornistrów szkolnych uczniów,
 - organizacji miejsc na pozostawienie w szkole podręczników i przyborów szkolnych, w odniesieniu do klas 4-8 szkół podstawowych,
 - wad postawy, wad wzroku, profilaktyki zdrowotnej uczniów, w tym postępowania w przypadku wystąpienia wszawicy w szkole oraz pozostawiano broszury informacyjne.
2. W trakcie wypoczynku letniego i zimowego wykonano działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, propagowano właściwe zachowania, przekazano ulotki dotyczące bezpiecznego wypoczynku, szkodliwości palenia tytoniu, stop dopalaczom, grzybobrania, wszawicy, meningokoków, pneumokoków, HIV/AIDS oraz o serwisie kąpieliskowym na stronie internetowej <https://sk.gis.gov.pl/>.
3. Wspólnie z sekcją Higieny Żywności Żywienia i Produktów Kosmetycznych przeprowadzono działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży o charakterze profilaktycznym, na temat zdrowego odżywiania oraz higieny i ergonomii. Spotkania edukacyjne odbyły się w okresie wakacyjnym w placówce, w której były zorganizowane obozy konne dla dzieci i młodzieży.

Stajnia ISKRA - Sztumskie Pole 2024

4. W związku ze zgłoszeniami występowania wszawicy w szkołach na nadzorowanym terenie udzielano telefonicznie zainteresowanym placówkom oświatowym informacji na temat postępowania w przypadku wystąpienia wszawicy w placówce, przesyłano materiały informacyjne pocztą elektroniczną.
5. Podczas imprezy plenerowej, przy współpracy z Sztumskim Centrum Kultury, pn. "Dni Ziemi Sztumskiej 2024", wspólnie z sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przekazywano społeczeństwu lokalnemu informacje, słownie i w postaci broszur oraz ulotek na temat zdrowia,

higieny, kleszczy, wszawicy, grzybów, zdrowych i bezpiecznych zachowań podczas wypoczynku letniego.

Dni Ziemi Sztumskiej - Sztum 2024 r.

6. Przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne na temat wad postawy, doboru prawidłowego plecaka i jego prawidłowej wagi podczas bieżącego nadzoru oraz podczas akcji ważenia tornistrów w 1 szkole podstawowej funkcjonującej w zespole szkół na terenie powiatu sztumskiego. Z działań wyciągnięto wnioski, które przekazano dyrektorowi przedmiotowej placówki.

Zespół Szkół - Gościszewo 2024 r.

7. W związku z rozpoczęciem sezonu letniego przekazano kierownikom wypoczynku materiały edukacyjno-informacyjne na temat bezpiecznej żywności oraz higieny rąk, jak również obowiązku niezwłocznego informowania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku o przypadku wystąpienia zakażenia pokarmowego.
8. Wystosowano pismo z załączoną prezentacją edukacyjno-informacyjną pn.: "Oświetlenie pomieszczeń w placówkach oświatowo – wychowawczych" do dyrektorów placówek oświatowo – wychowawczych z powiatu sztumskiego.
9. W związku z wystąpieniem na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku przypadków Wirusowego Zapalenia Wątroby typu A,

przesłano do wiadomości i wykorzystania służbowego materiały informacyjne w zakresie profilaktyki WZW typu A oraz przeprowadzono kontrole sanitarne w 3 obiektach, w ramach których dodatkowo przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne na temat prawidłowego wykonywania zabiegów mycia i dezynfekcji w szkołach i placówkach.

Podsumowanie i wnioski

Stan higieniczno-sanitarny placówek nauczania i wychowania na terenie powiatu sztumskiego w 2024 roku zdecydowanie uległ poprawie. W 2024 r. wydano łącznie 4 (mniej o 4 w porównaniu do ubiegłego roku) decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarno technicznego w placówkach oświatowych, w tym 2 (mniej o 4 w porównaniu do poprzedniego roku) decyzji zmieniających termin wykonania nakazów. Przyczyną prolongaty terminów większości decyzji był brak wystarczających środków finansowych i zmiana planowanego terminu wykonania prac remontowych.

Podkreślić należy, że pomimo ww. trudności stan sanitarno-techniczny nadzorowanych obiektów uległ poprawie. Zdecydowana większość skontrolowanych szkół i placówek oświatowych w 2024 roku zapewniła dzieciom i młodzieży bezpieczne i higieniczne warunki pobytu i nauki, meble i urządzenia sportowe były systematycznie wymieniane są na nowe, posiadające wymagane certyfikaty oraz atesty.

Współpraca z organami prowadzącymi układała się prawidłowo, a dyrektorzy szkół i placówek byli otwarci na działania prozdrowotne w społeczności szkolnej, co w efekcie zminimalizowało liczbę zgłaszanych interwencji.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

W obszarze oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia podejmuje się szereg działań mających na celu:

- upowszechnienie informacji o zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi;
- inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia;
- pobudzanie aktywności społecznej do działań na rzecz własnego zdrowia.

Służą temu realizowane programy prozdrowotne, akcje i kampanie informacyjno – edukacyjne w szkołach, szkolenia, udział w imprezach plenerowych oraz informacje upowszechniane za pośrednictwem mediów lokalnych.

Zakres działań programowych i nieprogramowych podejmowanych przez Oświatę Zdrowotną i Promocję Zdrowia obejmował:

- profilaktykę palenia tytoniu;
- profilaktykę antydopalaczową;
- profilaktykę uzależnień;
- profilaktykę HIV/AIDS;
- promowanie aktywnego stylu życia i zasad zbilansowanej diety;
- promowanie szczepień,
- profilaktykę czerniaka;
- profilaktykę chorób odkleszczowych.

PROFILAKTYKA ZAŻYWANIA SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Celem akcji jest dostarczenie młodemu ludziom podstawowych informacji na temat środków psychoaktywnych i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami. Informacje na ten temat są umieszczone na stronie internetowej stacji, prowadzi się dystrybucję materiałów a także monitoring stron internetowych.

W 2024 r. przeprowadzono spotkanie edukacyjne z uczniami Zespołu Szkół w Dzierzgoniu.

Spotkanie edukacyjne z uczniami Zespołu Szkół w Dzierzgoniu

PROGRAM OGRANICZENIA ZDROWOTNYCH NASTĘPSTW PALENIA TYTONIU W POLSCE

Celem rządowego programu, koordynowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną jest zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu i e-papierosów (choroby układu krążenia, oddechowego, nowotwory itp.) poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy. Przeprowadzono 1 wizytację programu. W ramach programu monitoruje się przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 700 ze zm.) Pracownicy Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili w tym zakresie 219 kontroli w zakładach pracy. Kontrole wykazały, że zakaz palenia papierosów tradycyjnych i elektronicznych jest przestrzegany.

ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ TYTONIU

Celem kampanii Światowego Dnia bez Tytoniu w 2024 r. było zwrócenie uwagi na manipulacyjne praktyki przemysłu tytoniowego, który celowo kieruje swoje produkty do młodzieży. Firmy tytoniowe stosują manipulacyjne techniki marketingowe, w tym reklamy w mediach społecznościowych i na platformach streamingowych, aby przyciągnąć młodych ludzi, ponieważ przemysł tytoniowy potrzebuje nowych klientów, aby zastąpić tych, którzy umierają lub rzucają palenie. Konkurs wiedzy z zakresu skutków zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych odbył się w Zespole Szkół w Dzierzgoniu.

Uczniowie Zespołu Szkół w Dzierżoniowie.

PROFILAKTYKA HIV/AIDS

Program skierowany do ogółu społeczeństwa. Informacje dot. profilaktyki HIV/AIDS są umieszczone na stronie internetowej stacji i Facebooku. Materiały edukacyjne w postaci ulotek i broszur są dystrybuowane podczas spotkań z pedagogami szkolnymi i w czasie prowadzenia stoisk informacyjnych na imprezach plenerowych. Z okazji Światowego Dnia Walki z AIDS odbyła się Olimpiada Międzyszkolna. z zakresu wiedzy ogólnej HIV/AIDS dla szkół ponadpodstawowych z powiatu sztumskiego.. W Olimpiadzie udział wzięło 15 uczniów z 3 szkół. W eliminacjach szkolnych uczestniczyło 68 osób. Nagrody dla laureatów zostały ufundowane przez Starostwo Powiatowe w Sztumie. Przeprowadzono 1 wizytację programu.

Laureaci i uczestnicy Olimpiady Międzyszkolnej w Sztumie

„ZNAMIE! ZNAM JE?”

Program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych poruszający ważną tematykę dot. zachorowania na nowotwór skóry tzw. czerniak. Program był realizowany przez uczniów 3 szkół ponadpodstawowych. Edukacją objęto 431 uczniów, 178 rodziców i 3 realizatorów programu

w placówkach. Informacje o programie są zamieszczone na stronie internetowej i Facebooku. Materiały edukacyjne w postaci ulotek, zakładki i plakatów na bieżąco są przekazywane do placówek oświatowych. Przeprowadzono 1 wizytację programu w placówce szkolnej.

„PODSTĘPNE WZW”

Celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy nt. infekcji wywołanych przez wirusy zapalenia wątroby typu B i C. Program był realizowany przez 2 szkoły ponadpodstawowe. Edukacją objęto 331 uczniów. Informacje o programie są zamieszczone na stronie internetowej i Facebooku. Materiały edukacyjne w postaci ulotek i plakatów na bieżąco są przekazywane do placówek oświatowych. Przeprowadzono 1 wizytację programu w placówce szkolnej.

„TRZYMAJ FORMĘ!”

Celem Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. W roku szkolnym 2023/2024 w programie uczestniczyły 4 szkoły podstawowe z liczbą 471 uczniów. Informacje o programie są zamieszczone na stronie internetowej i Facebooku. Materiały edukacyjne w formie broszur dla rodziców, poradnika metodycznego i scenariuszy zajęć są dystrybuowane do koordynatorów szkolnych. Przeprowadzono 1 wizytację programu.

„ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ?”

Program realizowany przez 54 uczniów Zespołu Szkół w Dzierżgoniu. W ramach realizacji programu podejmowane są tematy dot. szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków, alkoholu i tytoniu oraz zagadnienia dot. świadomego macierzyństwa. Przeprowadzono 1 wizytację programu.

KAMPANIA INFORMACYJNA WS. SZCZEPIEŃ W TYM EUROPEJSKI TYDZIEŃ SZCZEPIEŃ

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny prowadzi na bieżąco szeroko zakrojoną akcję dot. promowania szczepień ochronnych, w tym szczepień zalecanych – HPV, COVID – 19, p/grypie, p/krztuścowi. Na stronie internetowej i Facebooku umieszczane są na bieżąco informacje o szczepieniach obowiązkowych i zalecanych. Akcja edukacyjna została przeprowadzona w czasie trwania Targów Pracy w Sztumie. Ulotki o tematyce szczepień i chorób zakaźnych zostały rozdystrybuowane wśród osób odwiedzających Targi.

Targi Pracy w Sztumie

AKCJA #LATOZSANEPIDEM

W sezonie letnim pracownicy PSSE w Malborku aktywnie uczestniczą w wydarzeniach plenerowych propagując zdrowy styl życia. W punktach informacyjno – edukacyjnym można uzyskać informacje dot. profilaktyki chorób zakaźnych i cywilizacyjnych, zaopatrzyć się w materiały edukacyjne z zakresu szczepień, profilaktyki HIV/AIDS, pneumokoków, meningokoków, palenia tytoniu. Przy użyciu alkohogoli i narkogoli każdy może sprawdzić stan swojego umysłu po zażyciu środków psychoaktywnych. Punkty edukacyjno–informacyjne funkcjonowały w czasie Dni Ziemi Sztumskiej.

Dni Ziemi Sztumskiej

BEZPIECZEŃSTWO DZIECI PODCZAS WYPOCZYNKU LETNIEGO I ZIMOWEGO

Podczas trwania wypoczynku letniego i zimowego prowadzi się intensywne działania dot. bezpieczeństwa wypoczynku. Podczas pogadań pozostawiane są materiały edukacyjne.

PROFILAKTYKA ZATRUĆ GRZYBAMI

Informacje o grzybach jadalnych i trujących są umieszczone na stronie internetowej stacji. W sezonie jesiennym dyżur pełnią klasyfikatorzy grzybów.

PROFILAKTYKA GRYPY, OSPY, ODRY

Podjęmowane działania mają na celu uświadomienie społeczeństwu zagrożeń związanych z zachorowaniem na gripę, ospę, odrę, a także propagowanie szczepień ochronnych. Informacje zawierające treści edukacyjne umieszczone są na stronie internetowej i portalu Facebook.

STOP WSZAWICY

W miarę potrzeb są udzielane informacje dot. przebiegu zakażenia wszawicą, a także sposobów zapobiegania. Dystrybuowane są ulotki dot. wszawicy.

EUROPEJSKI DZIEŃ ZDROWEGO JEDZENIA I GOTOWANIA

8 listopada 2024 r. w Zespole Szkół w Dzierzgoniu odbyły się obchody Europejskiego Dnia Zdrowego Jedzenia i Gotowania. Uczniowie Technikum wzięli udział w zajęciach na temat świadomego wyboru zdrowej żywności i przygotowali pyszne przekąski.

Zespół Szkół w Dzierzgoniu

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizował ustawowe obowiązki i zadania w zakresie zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad kolejnymi etapami procesów inwestycyjnych na terenie powiatu sztumskiego. Działalność polegała na kontroli przestrzegania obowiązujących norm i przepisów pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie planowania przestrzennego, projektowania inwestycji, ich realizacji oraz przekazywania do użytkowania.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na terenie powiatu sztumskiego rozpatrzył 128 spraw, które dotyczyły:

1. Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której dokonano uzgodnienia:
 - 10 projektów dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
 - 17 propozycji zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.
2. Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w ramach której wydano:
 - 23 opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
 - 3 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
3. Uzgadniania dokumentacji projektowej dotyczącej budowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych oraz planów i projektów technologicznych dostosowania istniejących lokali użytkowych do nowej funkcji – 7 wniosków.
4. Uzgadniania rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych – 6 wniosków (ocena higieniczną na materiały i wyroby stosowane w procesach uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi).
5. Stanowisk w ramach uczestniczenia w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych – 19 wniosków.
6. Wydawano opinie dotyczące m. in. spełnienia wymagań sanitarnych w obiektach oświatowych, opiekuńczo wychowawczych i żywieniowych – 2 wnioski oraz spełnienia wymogów higienicznych i zdrowotnych ujętych w projektach decyzji o ustaleniu warunków zabudowy lub inwestycji celu publicznego – 41 wniosków. Łącznie – 43 wnioski.

W trakcie rozpatrywania spraw w 2024 roku na terenie całego powiatu sztumskiego przeprowadzono 16 kontroli i wizytacji w obiektach.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w 2024 r. prowadził działania edukacyjno-informacyjne każdorazowo w ramach wykonywanych kontroli. Zakres tematyczny prowadzonych działań obejmował między innymi: zapewnienie właściwych wymagań dla wentylacji i klimatyzacji, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wysokiego ryzyka z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi (w szczególności obiekty całodobowe sprawujące opiekę nad osobami z obniżoną odpornością); pomieszczenia higieniczno-sanitarne; zapewnienie właściwych wymagań dla instalacji wodociągowych.

W ramach Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 1 placówce zapewniającej całodobową opiekę (osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych, w podeszłym wieku) przeprowadzono działania o charakterze profilaktycznym występowania bakterii Legionella w odniesieniu do wewnętrznego systemu wodociągowego oraz systemów wentylacyjno-klimatyzacyjnych.

Liczba kontroli, wydanych opinii sanitarnych oraz zajętych stanowisk w tym: decyzji i postanowień związanych z działalnością Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego uzależniona była od ilości wniosków złożonych w PSSE w Malborku w związku z inwestycjami realizowanymi na terenie powiatu sztumskiego.